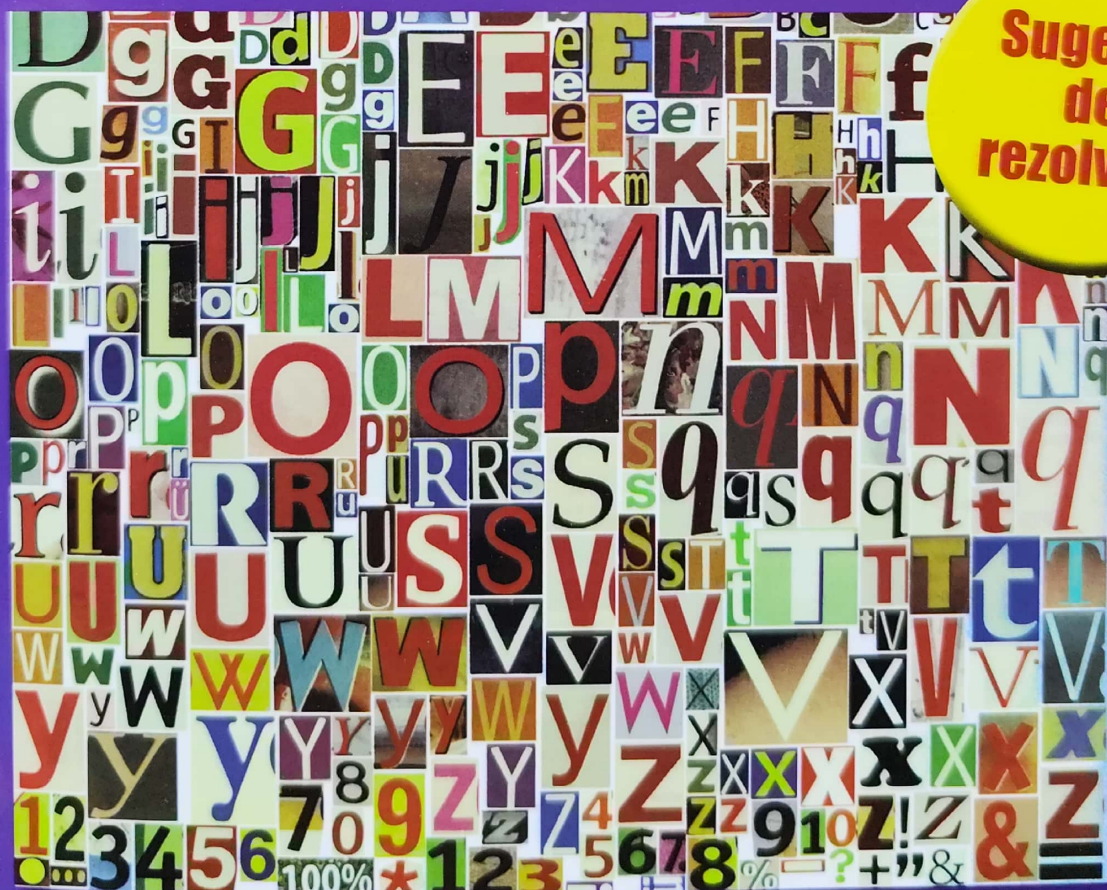

Mihaela Daniela Cîrstea

Laura Raluca Surugiu

Limba și literatura română

Teste de evaluare pentru clasa a VII-a

**Sugestii
de
rezolvare**

CORINT
EDUCATIONAL

Scanned with OKEN Scanner

Mihaela Daniela Cîrstea

Laura Raluca Surugiu

Limba și literatura română

Teste de evaluare pentru clasa a VII-a

Sugestii
de
rezolvare

CORINT
EDUCAȚIONAL

Date despre autoare:

Mihaela Daniela Cîrstea — profesor, grad didactic I, doctorat, Colegiul Economic „Virgil Madgearu” din București

Laura Raluca Surugiu — profesor, grad didactic I, Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” din București

Autoarele au mai publicat și alte lucrări de teste pentru evaluare națională și bacalaureat sau pentru evaluare curentă.

Redactare: Lia Decei

Tehnoredactare: Simona Bănică

Design copertă: Claudiu Ionescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CÎRSTEA, MIHAELA DANIELA

Limba și literatura română: teste de evaluare pentru clasa a VII-a/

Mihaela Daniela Cîrstea, Laura Raluca Surugiu. - București:

Corint Educațional, 2014

ISBN 978-606-8609-68-3

I. Surugiu, Laura

811.135.1(075.33)

821.135.1.09(075.33)

371.26:373.3

ISBN 978-606-8609-68-3

Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate Editurii CORINT EDUCAȚIONAL,
parte componentă a GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

Cuvânt-înainte

Propunem această culegere de teste elevilor din clasa a VII-a de gimnaziu deoarece apreciem că poate constitui un instrument de lucru foarte util, atât în activitatea de la clasă, cât și în cadrul pregătirii individuale. De asemenea, profesorii de limba și literatura română pot găsi resurse importante pentru orele de gramatică, dar și repere sugestive pentru realizarea evaluării curente.

Culegerea are o structură unitară, fiind compusă dintr-o succintă, dar relevantă parte teoretică și dintr-o serie de exerciții complexe, diversificate, al căror scop este acela de a actualiza cunoștințe și de a-i familiariza pe elevi cu noțiunile noi. Formularea itemilor este în conformitate cu programa școlară și urmărește verificarea elementelor noi prin mijloace diverse: exerciții de analiză, itemi cu răspuns scurt, itemi-pereche sau compuneri gramaticale. Elevii au astfel posibilitatea de a exersa și de a aprofunda noile cunoștințe într-un mod activ, plăcut și diversificat, acest lucru contribuind la atingerea performanței. Partea teoretică le permite copiilor să sistematizeze mai ușor informațiile legate de morfologie și sintaxă, în timp ce latura aplicativă contribuie la consolidarea noțiunilor.

Alte avantaje ale auxiliarului propus sunt coerența și omogenitatea materialelor. Unitățile încep cu exerciții de reamintire a noțiunilor de bază și continuă cu repere teoretice și exerciții concepute cu grade de dificultate diferite.

Sperăm să vă bucurați de o experiență plăcută și în același timp utilă rezolvând exercițiile propuse și suntem convinse, dragi elevi, că veți trece cu succes examenele care vă așteaptă.

Autoarele

Partea I

TESTE

Unitatea 1 – Cartea. Noțiuni de sintaxă. Fonetică și vocabular

TEST 1

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Limba noastră-i o comoară

În adâncuri înfundată

Un șirag de piatră rară

Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde

Într-un neam, ce fără veste

S-a trezit din somn de moarte

Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,

Doina dorurilor noastre,

Roi de fulgere, ce spintec

Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,

Când de vânt se mișcă vara;

În rostirea ei bătrânii

Cu sudori sfințit-au țara.

Limba noastră-i frunză verde,

Zbuciumul din codrii veșnici,

Nistrul lin, ce-n valuri pierde

Ai luceferilor sfeșnici.

Nu veți plânge-atunci amarnic,

Că vi-i limba prea săracă,

Și-ți vedea, cât îi de darnic

Graiul țării noastre dragă. [...]

(Alexe Mateevici, *Limba noastră*)

- 1 Explică, în 20-30 de cuvinte, semnificația cuvântului „limbă” în textul citat. 2 puncte

- 2 Transcrie două figuri de stil diferite din fragmentul citat. 1 punct

- 3 Încercuiește răspunsul corect: 2 puncte

A. Sentimentul predominant în fragmentul citat este cel de:

- a. bucurie; b. tristețe; c. melancolie.

B. Rima primei strofe este:

- a. împerecheată; b. încrucișată; c. îmbrățișată.

C. În secvența: *S-a trezit din somn de moarte/ Ca viteazul din poveste*, există:

- a. comparație; b. epitet; c. inversiune.

D. În fragmentul citat, o marcă a subiectivității este:

- a. substantivul „comoară”;
b. adjectivul pronominal „noastră”;
c. pronumele personal „ei”.

- 4 Explică, în 40-60 de cuvinte, secvența: *Limba noastră-i numai cântec,/ Doina dorurilor noastre,/ Roi de fulgere, ce spintec/ Nouri negri, zări albastre.* 2 puncte

- 5 Comentează, în 60-80 de cuvinte, ultima strofă din fragmentul citat. 2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 2

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Întotdeauna există ceva primordial legat de orice călătorie pe apă, chiar și numai pe distanțe scurte. Ai senzația că nu ar trebui să fii acolo, o impresie indusă nu atât de mult de ochii, urechile, nasul, cerul gurii sau palmele mâinilor tale, cât de picioarele tale care, ciudat cumva, încep să acționeze ca un alt organ de simț. Apa te face să ai dubii asupra principiului orizontalității, în mod deosebit noaptea, când suprafața sa pare un drum cu pietriș... Pe apă, de exemplu, nu poți lăsa mintea să hoinărească așa cum faci pe uscat: picioarele te obligă pe tine și resursele tale să menții controlul, într-o stare constantă de echilibru, de parcă ai fi un fel de busolă.

Implicit în cuvintele lui Joseph Brodsky – câștigător al Premiului Nobel – există o formă superioară de percepție, fascinația unui oraș ca Veneția, fără rival printre orașele construite pe apă, care te aduce față-n față cu o realitate fundamentală, deși mult dezbătută: pentru oameni, trei sferturi din greutatea lor fiind apă, la Veneția este ca și cum ar pluti în mediul familiar și liniștitor al pântecului.

(Colecțiile Cotidianul, **Cele mai iubite orașe: Veneția**)

1 Transcrie două propoziții dezvoltate din fragmentul citat. 1 punct

2 Indică două propoziții subordonate din fragmentul citat. 1 punct

3 Completează tabelul următor cu felul predicatelor: 2 puncte

Partea de vorbire	Predicant verbal	Predicant nominal
există		
nu ar trebui		
pare un drum		
ar pluti		

4 Încercuiește răspunsul corect:

2 puncte

A. Primul enunț din fragmentul citat este:

a. frază;

b. propoziție simplă;

c. propoziție dezvoltată.

B. În structura *nu ar trebui să fii acolo*, verbul subliniat este:

a. predicat verbal;

b. predicat nominal;

c. nu îndeplinește funcția sintactică de predicat.

C. În enunțul: *Apa te face să ai dubii asupra principiului orizontalității, în mod deosebit noaptea, când suprafața sa pare un drum cu pietriș...*, există:

a. o propoziție principală și două propoziții subordonate;

b. două propoziții principale și o propoziție subordonată;

c. trei propoziții principale.

D. În propoziția *Ai senzația*, subiectul este:

a. exprimat;

b. inclus;

c. subînțeles.

5 Citește cu atenție cerințele de mai jos și apoi notează A pentru enunțurile pe care le consideri adevărate și F pentru enunțurile pe care le consideri false: 2 puncte

___ Ultimul enunț din fragmentul citat este alcătuit din cinci propoziții.

___ În propoziția: *Pe apă, de exemplu, nu poți lăsa mintea*, subiectul este inclus.

___ Verbul subliniat din enunțul *Ai senzația că nu ar trebui să fii acolo* este impersonal.

___ Propoziția: *ca și cum ar pluti în mediul familiar și liniștitor al pântecului*, este dezvoltată și enunțiativă.

6 Alcătuieste un enunț în care substantivul „câștigător” să îndeplinească funcția sintactică de subiect. 1 punct

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 3

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Am văzut pentru prima oară New Yorkul de la ultimul etaj al unui elegant imobil rezidențial din Verona, New Jersey. Era octombrie și, în orizontul îndepărtat, dincolo de oceanul de frunziș galben

și roșu, de acoperișuri și hornuri, erau zgârie-nori, lumini și probabil minunății și mistere pe care atunci, având abia optsprezece ani, puteam doar să mi le imaginez. Poziția mea era avantajoasă, privilegiată, protejată, neavând, cu siguranță, nimic în comun cu cea oferită sutelor de mii de imigranți atunci când aceștia, în diverse momente ale istoriei, au văzut prima dată capitala lumii.

(Colecțiile Cotidianul, **Cele mai iubite orașe: New York**)

1 Completează tabelul următor.

1 punct

Cuvântul	Difrang	Blar
oară		
rezidențial		
poziția		
avantajoasă		

2 Identifică în fragmentul citat:

2 puncte

- un cuvânt derivat cu sufix: _____
- un cuvânt derivat cu prefix: _____
- un substantiv comun compus: _____
- un substantiv propriu compus: _____

3 Scrie câte un sinonim pentru fiecare dintre aceste cuvinte din fragmentul citat:

2 puncte

- a vedea: _____
- elegant: _____
- a imagina: _____
- moment: _____

4 Desparte în silabe cuvintele:

1 punct

- rezidențial: _____
- octombrie: _____
- optsprezece: _____
- poziția: _____

5 Alcătuieste un enunț în care cuvântul „și” să aibă altă valoare morfologică decât în fragmentul citat.

1 punct

6 Construiește un enunț cu paronimul cuvântului „imigrant” din fragmentul citat.

2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 2 – Narațiunea. Verbul

TEST 4

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Ursu își opri goana brusc, printr-o frânare atât de hotărâtă, că era cât pe-acți să se dea de-a berbeleacul. În fața lui, pe o bancă retrasă la umbra castanilor, îl priveau cu ochi mari, uimiți, două fete. Una brunetă, aproape palidă, cu cozi lungi atârându-i pe piept, cu ochi visători și mișcări lente, desprinse parcă din vis; cealaltă blondă, cu părul scurt, tunsă băiețește, cu ochi iscoditori, cu mișcări scurte, sigure, care se vor foarte convingătoare, cu ceva aspru în voce și-n atitudine, spre deosebire de duioșia pe care o emana prietena ei. Fiecare părea contrastul celeilalte, aceasta la prima vedere.

Fata blondă, care răspundea la numele de Lucia, îl cercetă sever pe mesagerul tăcut:

— Parcă te-ar fi revărsat un ciclon din mările Japoniei. Ce s-a întâmplat?

Ursu îi evită privirea. Puținel stingherit, bolborosi câteva cuvinte:

— Mm. Dan mi-a spus că Victor are, în sfârșit, harta...

Amândouă fetele tresăriră în același timp. Maria, fata negricioasă, cu cozi lungi și lucioase, sări sprintenă de pe bancă, dar reverența care-i continua mișcarea și care n-avea nicio destinație părea lentă, obosită:

— Harta! și cuvântul o trezi din visul de o clipă. Lucia! Ți dai seama?

Lucia își schimbă dintr-odată atitudinea. Deveni rigidă, pedantă, ca o profesoară nesigură:

— Ascultați-mă o clipă și nu vă pierdeți cumpătul. Eu mă voi ocupa de terțiar. Singură și foarte repede îl voi pune la punct. Cuaternarul... dacă n-aveți nimic împotrivă... ar putea să fie copiat de Dan.

Nedumerită, Maria încercă un protest:

— Lucia! Nu înțelegi că...

— Ba înțeleg foarte limpede. Eu cred că tu nu înțelegi. Ți pierzi prea repede firea. Uite, ca să scap de orice teamă, îți făgăduiesc c-o să-l ajut eu pe Ursu, dacă va mai fi nevoie, bineînțeles. Harta cuaternarului e destul de bine reprodusă în manual. Sergiule! N-ai manualul la tine?

Rostind ultimele cuvinte, Lucia își întoarse, cu o mișcare firească, aproape leneșă, capul într-o anumită direcție. Acolo, pe un colț de bancă, ascuns privirilor de trunchiul unui plop nesfârșit, Sergiu citea de zor dintr-o carte sau, așa cum pricepură imediat cei trei cireșari, se prefăcea că e cufundat în lectură. Furios că fusese prea repede descoperit, spionul nenorocos se răsti la ei.

— N-am niciun manual și, chiar dacă aș avea, nu vi l-aș da, tocișilor. Asta-i!

Când silueta lui Sergiu dispăru într-un grup de elevi, Lucia începu să-și dojenească prietenii:

— Ne-am înțeles de atâtea ori să fim mai atenți când discutăm despre expediție. Nu v-ați dat seama că Sergiu și ceilalți din grupul lui ne urmăresc pas cu pas? Dacă nu suntem în stare să ne ferim de nătângii ăștia, atunci mai bine să dăm planul pe față într-o adunare a clasei.

Ursu și Maria își pleacă privirile ca doi vinovați. Mai mult pentru sine, Maria întreabă în șoaptă:

— Oare a auzit ceva? Eu nu cred...

(Constantin Chiriță, *Cireșarii*)

1 Indică două moduri de expunere din fragmentul citat. **1 punct**

2 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, naratorul este obiectiv.

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul citat există descriere.

ADEVĂRAT/FALS: Două personaje care apar în fragmentul citat sunt Mihai și Victor.

ADEVĂRAT/FALS: Subiectul discuției dintre personaje este o călătorie.

3 Transcrie, din fragmentul citat, câte o secvență prin care sunt prezentate Lucia și Maria. **2 puncte**

4 Scrie două idei principale, așa cum reies din fragmentul citat. **2 puncte**

5 Argumentează, în 50-70 de cuvinte, încadrarea fragmentului citat în genul epic. **2 puncte**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 5

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Și fiindcă Huțu era acum atât de cuminte, el nici nu mai avea pentru ce să umble la școală, ci trebuia să meargă la lucru, căci popă n-avea să iasă din el; destul că știe să scrie, să facă socoteală pe hârtie, să citească în toate cărțile, ba chiar și să cânte în strană. Pe el nu mai putea să-l înșele nimeni, ba putea să ajungă chiar și prețitor la casa satului și să adune birul de pe la oameni.

Mai ales de când avea copil la școală, Budulea mergea totdeauna la biserică și, chiar dac-ar fi fost singur la biserică, el avea locul lui, tocmai în fund, lângă muieri, iară când Huțu cânta sau citea Apostolul, Budulea își încopcia mâinile pe piept, privea o dată la dascăl și rămânea cu capul plecat.

Dară cu dascălul n-ar fi îndrăznit niciodată să prindă vorbă, fiindcă se simțea prea jos spre a cuteza să supere pe un om atât de învățat cum era jupânul învățător Pantelemon Clăiță, un om scurticel, iute la vorbă, cu mustața groasă și cu sprâncenele dese. Nici nu se cuvenea să-l supere, fiindcă dascălul Clăiță era om neobosit, avea totdeauna de lucru și nu putea să-și piardă vremea cu orișicine.

Însă în cele din urmă tot trebuia să meargă la el, ca să-i mulțumească pentru învățătura lui Huțu și să-i spună că, iacă, Huțu a crescut mare, știe mai mult decât toți băieții din sat și trebuie să meargă la lucru.

(Ioan Slavici, **Budulea Taichiî**)

1 Completează tabelul următor.

2 puncte

Verbul	Formă	Vizion	Formă	Funcția sintactică
să umble				
trebuia				
spre a cuteza				
avea				

2 Precizează valoarea verbului „a avea” în primul enunț din fragmentul citat.

1 punct

3 Încercuiește varianta corectă de răspuns:

2 puncte

A. În secvența: *Și fiindcă Huțu era acum atât de cuminte*, verbul „a fi” are valoare morfologică de:

a. auxiliar;

b. copulativ;

c. predicativ.

B. Verbul *n-ar fi îndrăznit* este la:

- a. modul indicativ, timpul perfect compus;
- b. modul condițional-optativ, timpul prezent;
- c. modul condițional-optativ, timpul perfect.

C. În secvența: *Și fiindcă Huțu era acum atât de cuminte, el nici nu mai avea pentru ce să umble la școală, ci trebuia să meargă la lucru, căci popă n-avea să iasă din el*, există:

- a. cinci verbe;
- b. șase verbe;
- c. șapte verbe.

D. În secvența: *fiindcă dascălul Clăiță era om neobosit*, numele predicativ este exprimat prin:

- a. adjectiv;
- b. adverb;
- c. substantiv.

4 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: Verbul subliniat din secvența: *putea să ajungă chiar și prețitor la casa satului*, are valoare predicativă.

ADEVĂRAT/FALS: Verbul subliniat din secvența: *și chiar dac-ar fi fost singur la biserică*, este auxiliar.

ADEVĂRAT/FALS: Verbul subliniat din secvența: *Nici nu se cuvenea să-l supere*, este la diateza reflexivă.

ADEVĂRAT/FALS: În ultimul enunț toate verbele sunt personale.

5 Construieste două enunțuri în care verbul „a citi” să fie la diatezele reflexivă și pasivă.

2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 6

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Odată, vara, pe-aproape de Moși, mă furișez din casă și mă duc, ziua miază-mare, la moș Vasile, fratele tatei cel mai mare, să fur niște cireșe; căci numai la dânsul și încă la vro două locuri din sat era câte un cireș văratic, care se cocea-pălea de Duminica Mare. Și mă chitesc eu în mine, cum s-o dau, ca să nu mă prindă. Intru mai întâi în casa omului și mă fac a cere pe Ion, să ne ducem la scădat.

— Nu-i acasă Ion, zise mătușa Mărioara; s-a dus cu moșu-tău Vasile sub cetate, la o chiuă din Codreni, s-aducă niște sumani.

Căci trebuie să vă spun că la Humulești torc și fetele și băieții, și femeile și bărbații; și se fac multe giguri de sumani, și lăi, și de noaten, care se vând și pănură, și cusute; și acolo, pe loc, la negustori armeni, veniți înadins din alte târguri: Focșani, Bacău, Roman, Târgu-Frumos, și de pe aiurea, precum și pe la iarmaroace în toate părțile. Cu asta se hrănesc mai mult humuleștenii, răzeși fără pământuri, și cu negustoria din picioare: vite, cai, porci, oi, brânză, lână, oloi, sare și făină de păpușoi; sumane mari, genunchere și sârdace; ițari, bernevici, cămeșoaie, lăicere și scorțuri înflorite; ștergare din borangic alese și alte lucruri, ce le duceau luna în târg de vânzare sau joia pe la mănăstirile de maice, căroră le vine cam peste mână târgul.

Apoi dar, mai rămâi sănătoasă, mătușă Mărioară! vorba de dinioarea; și-mi pare rău că nu-i vărul Ion acasă, că tare-aș fi avut plăcere să ne scăldăm împreună... Dar în gândul meu: Știi c-am nimerit-o? bine că nu-s acasă; și, de n-ar veni degrabă, și mai bine-ar fi!...

Și, scurt și cuprinzător, sărut mâna mătușei, luându-mi ziua bună, ca un băiat de treabă, ies din casă cu chip că mă duc la scădat, mă șupuresc pe unde pot și, când colo, mă trezesc în cireșul femeii și încep a cărăbăni la cireșe în sân, crude, coapte, cum se găseau. Și cum eram îngrijit și mă sileam să fac ce-oi face mai degrabă, iaca mătușa Mărioara, c-o jordie în mână, la tulpina cireșului.

— Dar bine, ghiavole, aici ți-i scădatul? zise ea, cu ochii holbați la mine; coboară-te jos, tâlharule, că te-oi învăța eu!

Dar cum să te cobori, căci jos era prăpădenie! Dacă vede ea și vede că nu mă dau, zvârr! de vro două-trei ori cu bulgări în mine, dar nu mă chitește. Apoi începe a se aburca pe cireș în sus, zicând: „Stai, măi porcane, că te căpușește ea, Mărioara, acuș!” Atunci eu mă dau iute pe-o creangă, mai spre poale, și odată fac zup! în niște cânepă, care se întindea de la cireș înainte și era crudă și până la brâu de naltă. Și nebuna de mătușa Mărioara, după mine, și eu fuga iepurește prin cânepă, și ea pe urma mea, până la gardul din fundul grădinii, pe care, neavând vreme să-l sar, o cotigeam înapoi, iar prin cânepă, fugind tot iepurește, și ea după mine până-n dreptul ocolului pe unde-mi era iar greu de sărit; pe de laturi iar gard, și hârșita de mătușă nu mă slăbea din fugă nici în ruptul capului! Cât pe ce să pună mâna pe mine! Și eu fuga, și ea fuga, și eu fuga, și ea fuga, până ce dăm cânepa toată palancă la pământ; căci, să nu spun minciuni, erau vro zece-douăsprezece prăjini de cânepă, frumoasă și deasă cum îi peria, de care nu s-a ales nimica. Și după ce facem noi trebușoara asta, mătușă, nu știu cum, se încâlcește prin cânepă, ori se împiedică de ceva, și cade jos. Eu, atunci, iute mă răsucesc într-un picior, fac vro două sărituri mai potrivite, mă azvârl peste gard, de parcă nici nu l-am atins, și-mi pierd urma, ducându-mă acasă și fiind foarte cuminte în ziua aceea...

Dar mai în deseară, iaca și moș Vasile, cu vornicul și paznicul, strigă pe tata la poartă, îi spun pricina și-l cheamă să fie de față când s-a ispăși cânepa și cireșele... căci, drept vorbind, și moș Vasile era un cărpănos și-un pui de zgârie-brânză, ca și mătușa Mărioara. Vorba ceea: A tunat și i-a adunat. Însă degeaba mai clămpănesc eu din gură: cine ce are cu munca omului? Stricăciunea se făcuse, și

vinovatul trebuia să plătească. Vorba ceea: Nu plătește bogatul, ci vinovatul. Așa și tata: a dat gloabă pentru mine, și pace bună! Și după ce-a venit el rușinat de la ispașă, mi-a tras o chelfăneală ca aceea, zicând:

— Na! satură-te de cireșe! De-amu să știi că ți-ai mâncat liftiria de la mine, spânzuratule! Oare multe stricăciuni am să mai plătesc eu pe urma ta?

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

- 1 Precizează doi indici temporali și doi indici spațiali din fragmentul citat. **2 puncte**

- 2 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, naratorul este personaj.

ADEVĂRAT/FALS: Modul de expunere predominant este descrierea.

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul citat sunt prezente neologisme.

ADEVĂRAT/FALS: Personajul narator îl caută pe vărul său, Ion.

- 3 Realizează, în 50-60 de cuvinte, rezumatul fragmentului citat. **2 puncte**

- 4 Transcrie o locuțiune verbală din fragmentul citat, precizând funcția sintactică pe care o îndeplinește. **1 punct**

- 5 Precizează valoarea verbului subliniat din secvența: *Nu-î acasă Ion, zise mătușa Mărioara.* **1 punct**

6 Transcrie din fragmentul citat:

1 punct

- un verb la diateza reflexivă: _____
- un verb la modul imperativ: _____
- un verb de conjugarea a III-a: _____
- un verb la modul conjunctiv: _____

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 7

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Era în vara anului 1916. Războiul bântuia de-atâta amar de vreme prin fundul Galiției, prin Polonia, în Italia. Din vreme-n vreme, își trimitea răniții și bolnavii până prin satele noastre. Aduceau cu ei uniformele spălăcite și murdare, iar pe fețele supte și înnegrite de vânturile lui Dumnezeu și de uraganele mașinilor iscodite de oameni, mirosul, aerul războiului depărtat.

Cât de schimbați erau oamenii care se întorceau din fața morții!

Moș Miron, în satul lui de la poalele munților, intra greu în vorbă cu cei care se-ntorceau de pe câmpul de luptă. Avea o sfială ciudată înaintea lor, deși i-ar fi putut fi, cei mai mulți, nepoți. I se părea lui că-s vrednici de-o cinste deosebită, că știu lucruri pe care nimeni altul în lume nu le poate ști. Dar de vorbit cu ei, trebuia să vorbească numaidecât. De la o vreme era nelipsit de la gară și cel dintâi sătean care-i dădea binețe soldatului ce se cobora era moș Miron.

Cei pe care-i întâmpina nu-l prea înțelegeau, nu prea știau ce vrea să afle moșul de la ei. Și, oricât ar fi voit să-și ascundă adevăratul gând, bătrânul tot era silit, în urmă, să mărturisească ce vrea și să vorbească deslușit.

(Ion Agârbiceanu, **Darul lui Moș Miron**)

1 Transcrie din text un indice spațial și unul temporal din fragmentul citat.

1 punct

2 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS.

2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul citat, narațiunea este la persoana a III-a.

ADEVĂRAT/FALS: Momentul subiectului prezent în fragmentul citat este deznodământul.

ADEVĂRAT/FALS: Acțiunea se petrece în timpul războiului.

ADEVĂRAT/FALS: Personajul central este un tânăr care dorește să plece la război.

- 3 Formulează două argumente prin care să susții încadrarea textului în genul epic. 2 puncte

- 4 Completează tabelul următor. 2 puncte

Verbul	Modul	Tempul	Funcția sintactică
era (în vara)			
intra			
ar fi putut			
să afle			

- 5 Alcătuieste două enunțuri în care verbul „a ieși” să fie, pe rând, copulativ și predicativ. 2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 3 – Autor. Narator. Personaj. Substantivul

TEST 8

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:
În odaie liniște. Liniște și-un miros! Pe polița din dreapta, pe o farfurie, stă uitată o bucată de cașcaval. Mirosul de brânză proaspătă a străbătut până la cel mai îngust colțișor al casei. Și din

gaura lui, din gaura de după sobă, șoricelul nu-și mai găsește locul. Parcă-l trage cineva de mustăți afară. Să iasă, să nu iasă! Mai bine să se astâmpere. Să se astâmpere, ușor de zis; dar cașcavalul? Vezi, asta-i asta. Cașcavalul. Să-nchidă ochii. I-a închis. Prostul! Dar ce, cu ochii miroase? Și brânza-i proaspătă. Mai mâncase așa bunătate acum vreun an. Dar parcă nu-l momise ca aceasta de acum. Face câțiva pași mărunți, până-n marginea ascunzătoarei lui. Măcar s-o vadă. Unde-o fi? De unde-l vrăjește, din ce colț îl pofteste cu atâta stăruință la dânsa? A! Uite-o acolo, pe farfurie. Dac-ar îndrăzni! [...] Dar motanul? E-hei! La dânsul nu se prea gândise. Și, doamne, mulți fiori i-a mai vârât în oase motanul cea. Dar poate nu era în odaie. Ha? Nu era. Nu. Orișicum să mai aștepte puțin, să vază, nu se mișcă nimeni, nu-l pândește cineva?

Cum să nu-l pândească! Dar de când așteaptă motanul prilejul să pună laba pe bietul șoricuț. [...] Dintr-o săritură a fost cu laba deasupra lui.

Bietul șoricuț n-avusese vreme nici să treacă dincolo de sobă. Îl apasă puțin cu unghiile, apoi, repede, îl ia între labele de dinainte, îl strânge de drag ce-i, îl răsucesce în aer și-l lasă amețit pe podele. [...]

Dar ce se aude? Un dupăit grăbit spre sală. Vai, e Corbici, câinele! Nu-i vreme de pierdut! Din două sărituri, motanul e în ocnița sobei, iar șoarecele, mirat că scapă, zăpăcit, cum poate, o șterge în gaura lui.

(Emil Gârleanu, **Când stăpânul nu-i acasă!**)

dupăit – tropăială.

ocniță – adâncitură realizată într-o sobă de zid pentru a păstra diferite obiecte.

- ❶ Scrie câte un sinonim potrivit pentru fiecare din următoarele cuvinte din fragmentul citat: *să se astâmpere*, *nu-(l) momise*, *stăruință*, *zăpăcit*. 1 punct

- ❷ Numește un mod de expunere prezent în textul dat. 1 punct

- ❸ Transcrie doi indici spațiali din fragmentul citat. 1 punct

- ❹ Completează enunțurile de mai jos cu informațiile corecte, valorificând sugestiile oferite de textul dat: 1 punct

a. În acest fragment, naratorul este _____

b. Personajul principal al textului dat este _____

TEST 9

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Frumusețea câmpului de narcise de la Dumbrava Vadului din județul Brașov este unică în România. Multitudinea florilor impresionează privitorii în fiecare an și atrage din ce în ce mai mulți turiști. Ar fi ideal ca acest loc binecuvântat de divinitate să devină o atracție turistică importantă pentru țara noastră, iar potențialul zonei să fie corect valorificat. Oamenii locului sunt niște gazde minunate, gata să te primească în căsuțele lor cochete și să îți ofere tot ce au mai bun. De fapt, bunătatea și ospitalitatea românilor sunt cunoscute și apreciate în întreaga lume. Datorită unicității sale, zona a fost declarată rezervație naturală și arie protejată în anul 2000. Zona protejată are o suprafață de aproximativ 395 de hectare, fiind acoperită de păduri de stejari și poieni cu narcise ocrotite prin lege. Narcisele înfloresc în luna mai a fiecărui an, când localnicii organizează „Festivalul Narciselor”. În acest cadru mirific s-au filmat secvențe din ecranizarea „Neamul Șoimăreștilor”, după romanul cu același nume de Mihail Sadoveanu.

1 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate pentru cuvintele selectate din textul dat.
2 puncte

Substantivul	Cazul	Funcția sintactică
câmpului		
niște gazde		
(în) anul		
localnicii		
o suprafață		

2 Alcătuieste enunțuri în care substantivul „narcise” din textul dat să aibă următoarele funcții sintactice:
1 punct

- nume predicativ în genitiv: _____
- complement indirect în dativ: _____
- atribut substantival prepozițional în acuzativ: _____
- complement direct: _____

3 Transcrie din text un substantiv propriu, apoi precizează cazul și funcția sintactică a acestuia.
1 punct

4 Transcrie din textul dat cuvinte care să corespundă următoarelor cerințe: **1 punct**

- substantiv articulat hotărât: _____
- substantiv nearticulat: _____
- substantiv articulat nehotărât: _____
- un substantiv format prin derivare: _____

5 Încercuiește varianta corectă de răspuns. **2 puncte**

A. În secvența: *Ar fi ideal ca acest loc binecuvântat de divinitate să devină o atracție turistică importantă pentru țara noastră [...]*, cuvântul subliniat are funcția sintactică de:

- a. complement direct;
- b. complement indirect;
- c. atribut substantival prepozițional.

B. Cuvântul „stejari” din secvența: *Zona protejată are o suprafață de aproximativ 395 de hectare, fiind acoperită de păduri de stejari și poieni cu narcise ocrotite prin lege* are funcția sintactică de:

- a. atribut substantival prepozițional;
- b. nume predicativ;
- c. complement indirect.

C. În primul enunț al textului există:

- a. trei substantive în acuzativ, unul în nominativ, unul în genitiv;
- b. două substantive în acuzativ, două în nominativ și unul în genitiv;
- c. două substantive în acuzativ, două în nominativ și unul în genitiv.

D. Substantivul „secvențe” din ultimul enunț al textului are funcția sintactică de:

- a. subiect;
- b. complement direct;
- c. nume predicativ.

E. Substantivul subliniat din enunțul: *Datorită unicității sale, zona a fost declarată rezervație naturală și arie protejată în anul 2000 se află în cazul:*

- a. acuzativ;
- b. genitiv;
- c. dativ.

6 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: Substantivele în cazul vocativ pot avea funcție sintactică de subiect sau nume predicativ.

ADEVĂRAT/FALS: În enunțul: *De fapt, bunătatea și ospitalitatea românilor sunt cunoscute și apreciate în întreaga lume*, cuvintele subliniate au funcție sintactică de subiect multiplu.

ADEVĂRAT/FALS: Substantivul „căsuțele” din textul dat are funcția sintactică de complement circumstanțial de loc.

ADEVĂRAT/FALS: Substantivul „păduri“ din enunțul: *Zona protejată are o suprafață de aproximativ 395 de hectare, fiind acoperită de păduri de stejari și poieni cu narcise ocrotite prin lege*, are funcția sintactică de atribut substantival prepozițional.

ADEVĂRAT/FALS: Substantivul „o atracție“ din textul dat are funcția sintactică de nume predicativ.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 10

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

În toiul pregătirilor mele intense pentru Las Vegas, Generala din Long Beach hotărăște să-mi bage bețe în roatele bine unse ale mașinăriei mele de comedie!

Și prin asta înțeleg carnetul de note!

Nu se apropie de ceea ce ar trebui să fie, decât dacă ai o pasiune pentru cifrele mici.

— Ha! face Stevie când vede șirul de cinci și șase așezați frumos unul sub altul. Iar tu mă meditezi pe mine?

Mai rău, calitatea strădaniilor mele are și ea de suferit.

Unchiul Frankie clatină din cap când îi arăt rezultatele.

Își oprește yo-yo-ul. Atârnă acum trist de sfoara lui.

— Nu e bine, Jamie!

— Știu, dar vezi, m-am concentrat la numărul meu și...

— Trebuie să te concentrezi și la temele de școală. Se numește atenție distributivă. Cum ar fi să arunci în aer burgerii când îi prăjești. Ca să reușești în lumea asta, puștiule, va trebui să fii capabil să mânuiești mai mult decât un singur lucru în același timp. Nu-mi place să fac asta, dar, Jamie, ești pedepsit.

Nu l-am mai văzut niciodată pe unchiul Frankie atât de dezamăgit din cauza mea.

— Îmi iei și Mustangul?

— Nu, deocamdată nu. Dar lăsăm deoparte repetițiile pentru spectacol, tăiem ieșirile la căutat de noi materiale, și nimic altceva... te pui cu burta pe carte și-ți îndrepți notele.

Ca să oficializăm treaba, facem o vizită familiei Veselie.

(James Patterson și Chris Grabenstein, **Eu, și mai haios. O poveste din Generală**)

- ① Scrie câte un sinonim potrivit pentru următoarele cuvinte selectate din textul dat: *pasiune, strădanie, iei, tăiem*. **1 punct**

- ② Scrie o posibilă explicație pentru folosirea cratimei în structura: *și-ți îndrepti*. **1 punct**

- ③ Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, naratorul este personaj, subiectiv.

ADEVĂRAT/FALS: Modurile de expunere din text sunt dialogul și narațiunea.

ADEVĂRAT/FALS: Un indice temporal prezent în fragmentul dat este „Long Beach“.

ADEVĂRAT/FALS: Personajului principal i se interzice să mai circule singur cu mașina Mustang.

ADEVĂRAT/FALS: Jamie este pedepsit pentru notele mici obținute la școală.

- ④ Formulează două argumente pentru a susține încadrarea textului în genul epic. **2 puncte**

- ⑤ Completează tabelul cu informațiile solicitate pentru substantivele extrase din text. **2 puncte**

Substantivul	Genul	Numărul	Cazul	Funcția sintactică
(de) comedie				
o pasiune				
calitatea				
strădaniilor				
puștiule				

- ⑥ Alcătuieste enunțuri în care substantivul „Jamie“ să aibă următoarele funcții sintactice:

- complement indirect în dativ: _____
- nume predicativ în nominativ: _____

1 punct

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 11

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ **Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:**

Era în primăvara anului '44 și batalionul nu mai avea program de instrucție, contingentul fusese repartizat la unități operative, iar cadrele de instrucție rămăseseră pe loc în așteptarea contingentului următor. Erau puțini, o sută și ceva de oameni.

În ziua aceea, gornistul sună adunarea batalionului, fapt care nu miră pe oameni, deoarece, după plecarea recruților, batalionul nu mai avea program riguros de instrucție, oamenii umblau toată ziua prin oraș, nu se mai făceau nici adunări și nici ofițerii nu mai veneau zilnic la cazarmă.

În timp ce se adunau se află repede despre ce e vorba: maiorul va citi un ordin de zi. Ce fel de ordin? Plecau undeva? Plecau pe front? Dar nimeni nu se îngrijoră. Asemenea vești se află din vreme! Trebuia să fie cine știe ce...

Când maiorul apără în fața batalionului nimeni nu se mai îndoi că trebuie să fie vreun ordin de la regiment, ceva lung despre datorie și disciplină fiindcă asemenea ordine veneau cam des de câteva luni.

Anton ascultă numai primele cuvinte, apoi începu să se uite cu atenție la maior. Îl mira înfățișarea lui și mai ales glasul lui; citea prea tare, prea rar și îi tremura parcă ceva în gât. Ceea ce citea însă nu avea nici un sens pentru Anton.

(Marin Preda, **Îndrăzneala**)

contingent – totalitatea recruților încorporați în același an pentru a-și efectua serviciul militar.

cazarmă – ansamblu de clădiri, construcții și instalații destinat militarilor, soldaților.

recrut – soldat înrolat recent.

1 Scrieți câte un sinonim potrivit pentru următoarele cuvinte selectate din textul dat: *miră, umblau, disciplină, înfățișarea*. **1 punct**

2 Scrie o posibilă explicație pentru folosirea virgulei în enunțul: *Anton ascultă numai primele cuvinte, apoi începu să se uite cu atenție la maior*. **1 punct**

- 3 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, naratorul este obiectiv.

ADEVĂRAT/FALS: Modurile de expunere absente în fragment sunt descrierea și narațiunea.

ADEVĂRAT/FALS: Un indice temporal prezent în fragmentul dat este „primăvara anului 44“.

ADEVĂRAT/FALS: Acțiunea din fragmentul citat se petrece în timpul războiului.

ADEVĂRAT/FALS: Anton înțelege cu ușurință mesajul transmis de maior.

- 4 Formulează două argumente pentru a susține încadrarea textului în genul epic. **2 puncte**

- 5 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate pentru substantivele extrase din text. **2 puncte**

Substantivul	Genul	Forma de articulare	Cazul	Funcția sintactică
(în) primăvara				
program				
de instrucție				
batalionului				
maiorul				

- 6 Alcătuieste enunțuri în care substantivul „datorie“ să aibă, pe rând, următoarele funcții sintactice: **1 punct**

- complement indirect în acuzativ: _____
- nume predicativ în nominativ: _____

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 4 – Dialogul și descrierea în narațiune.

Pronumele. Numeralul

TEST 12

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

De cu seară se făcuse de știre tuturor boierilor să se adune a doua zi, fiind sărbătoare, la mitropolie, unde era să fie și domnul, ca să asculte liturghia și apoi să vie să prânzească la curte. Când sosi Alexandru-Vodă, sfânta slujbă începuse și boierii erau toți adunați. Împotriva obiceiului său, Lăpușneanul, în ziua aceea, era îmbrăcat cu toată pompa domnească. Purta coroana Paleologilor și, peste dulama poloneză de catifea roșie, avea cabanița turcească. Nicio armă nu avea alta decât un mic junghi cu plăselele de aur; iar printre bumbii dulămii se zărea o zea de sârmă. După ce a ascultat sfânta slujbă, s-a coborât din strană, s-a închinat pe la icoane și, apropiindu-se de racla sf. Ioan cel Nou, s-a plecat cu mare smerenie și a sărutat moaștele sfântului. Spun că în minutul acela el era foarte galben la față și că racla sfântului ar fi tresărit. După aceasta, suindu-se iarăși în strană, se înturnă către boieri și zise: „Boieri dumneavoastră! De la venirea mea cu a doua domnie și până astăzi, am arătat asprime către mulți; m-am arătat cumplit, rău, vărsând sângele multora. Unul Dumnezeu știe de nu mi-a părut rău și de nu mă căiesc de aceasta; dar dumneavoastră știți că m-a silit numai dorința de a vedea contenind gâlcevirile și vânzările unora și altora, care ținteau la răsipă țării și la peirea mea. Astăzi sunt altfel trebile. Boierii și-au venit în cunoștință; au văzut că turma nu poate fi fără păstor, pentru că zice Mântuitorul: „Bate-voi păstorul, și se vor împrăștia oile”. Boieri dumneavoastră! Să trăim de acum în pace, iubindu-ne ca niște frați, pentru că aceasta este una din cele zece porunci: „Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine și să ne iertăm unii pre alții, pentru ca suntem muritori, rugându-ne Domnului nostru Iisus Hristos – își făcu cruce – să ne ierte nouă greșalele, precum iertăm și noi greșitorilor noștri.” Sfârșind această deșănțată cuvântare, merse în mijlocul bisericii și, după ce se închină iarăși, se înturnă spre norod în față, în dreapta și în stânga, zicând:

— Iertați-mă, oameni buni și boieri dumneavoastră!

— Dumnezeu să te ierte, măria-ta! răspunseră toți, afară de doi juni ce sta gânditori, răzămăți de un mormânt lângă ușă, însă nime nu le-a luat seama.

Lăpușneanul ieși din biserică, poftind pre boieri să vie ca să ospăteze împreună; și, încălecând, se înturnă la palat. Toți se împrăștiară.

(Costache Negruzzi, **Alexandru Lăpușneanul**)

- 1** Transcrie două secvențe care conțin indici spațiali și temporali. **1 punct**

- 2** Precizează două moduri de expunere prezente în fragmentul citat. **2 puncte**

- 3** Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, personajul central este Alexandru Lăpușneanul.

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul citat, naratorul este subiectiv.

ADEVĂRAT/FALS: Personajele se află la palat.

ADEVĂRAT/FALS: Tema discursului este împăcarea.

- 4** Exemplifică, în 20-40 de rânduri, două trăsături ale personajului Alexandru Lăpușneanul, așa cum reies din fragmentul citat. **2 puncte**

- 5** Argumentează, în 50-70 de cuvinte, încadrarea fragmentului citat în genul epic. **2 puncte**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 13

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Fiecare dintre biruitori își avu partea. Tătarii se mulțămira cu robii și pleanul; lui Husein i se cuvenira prinșii domnești și obrazele alese; Tomșa se bucură de boierii Movileștilor căzuți în mâinile lui. Cum se întoarseră în tabăra de deasupra Popricanilor, aga ceru să vadă pe Potocki și pe cocon; îi privi îndelung și prin dragoman le spuse aceste vorbe:

— Sunteți în mâna și la voia măritului pađișah... Potocki răspunse cu mândrie:

— Suntem prinși nobili și trebuie să te porți cum se cuvine cu noi!

— Fiecare dintre voi e un dram de pulbere, pe care va călca piciorul sultanului... zise Husein c-un fulger în privire. Poate te voi mai întâlni, pan Potocki, în Turnurile Mării Negre... La un semn, zidul de ieniceri cu cușma înaltă de pâslă albă îi închise. Între corturile taberei și carăle de război, trecură robii, cu ochii spăriați, cu capetele goale, zbârlite și plecate. Vremea de masă și de hodină se apropia; la porunca lui Husein aga, mare ciorbagiu al oștenilor Porții, ortalele de ieniceri se strânsesă la sfat și rugăciune, cu căpiteniile lor, în jurul cazanelor. Tabăra întinsă, plină de murmur greu și de furnicar pestriț, se liniștea încet-încet în soarele fierbinte. Husein își mângâie barba cărunță; apoi, întinzând o mână cătră marginea taberei, de unde veneau prinșii, închinându-se ușor cu cealaltă la piept, zise lui Tomșa c-un zâmbet:

— Mărite doamne, boierii moldoveni sunt ai tăi... înțelege-te cu dânșii...

(Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimăreștilor*)

1 Completează tabelul.

2 puncte

Pronumele	Formă	Funcția sintactică
fiecare		
se (mulțămira)		
cu noi		
cu dânșii		

2 Încercuiește varianta corectă de răspuns:

2 puncte

A. În secvența: *Fiecare dintre biruitori își avu partea*, există:

a. un pronume nehotărât și un pronume personal;

b. un pronume nehotărât și un pronume reflexiv;

c. un adjectiv pronominal nehotărât și un pronume reflexiv.

B. În secvența: *apoi întinzând o mână*, este:

a. articol nehotărât;

b. pronume;

c. numeral.

C. În secvența: *pe care va călca piciorul sultanului*; pronumele are funcția sintactică de:

- a. complement direct;
- b. complement indirect;
- c. complement circumstanțial de loc.

D. În secvența: *îi privi îndelung*, pronumele este:

- a. personal;
- b. reflexiv;
- c. de politețe.

③ Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. 2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Mărite doamne*, există un pronume de politețe.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *lui Husein i se cuveniră prinșii domnești și obrazele alese*, există trei pronume.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *îchinându-se ușor cu cealaltă la piept*, cuvântul subliniat este adjectiv pronominal.

ADEVĂRAT/FALS: Cazul pronumelui din secvența: *cu căpiteniile lor*, este genitiv.

④ Alcătuiește enunțuri în care cuvântul „fiecare” să îndeplinească următoarele funcții sintactice: 2 puncte

- complement direct: _____
- atribut pronominal: _____
- atribut adjectival: _____
- complement circumstanțial de loc: _____

⑤ Construiește un enunț în care să folosești o formă neaccentuată de pronume din fragmentul citat. 1 punct

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 14

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Zece elevi din clasa a VII-a au pornit într-o tabără la munte împreună cu doamna dirigintă. Acolo au mai întâlnit patruzeci de elevi, aflați împreună cu diriginții sau profesorii lor. Trei dintre elevii din București nu au călătorit cu trenul, au venit cu mașina unuia dintre părinți. Jumătate din timpul petrecut la munte l-au alocat plimbărilor pe potecile solitare. 25% din timp au vorbit în limba

engleză, deoarece era o tabără specială de limba engleză. Cealaltă pătrime de timp au petrecut-o schimbând între ei informații diverse. Cei cincizeci de elevi se aflau prima dată într-o astfel de tabără. S-au simțit foarte bine și, la întoarcerea acasă, le-au povestit și celor douăzeci de colegi ce zile extraordinare au avut la munte.

1 Completează tabelul.

2 puncte

Numeralul	Falul	Funcția sintactică
zece		
a VII-a		
jumătate		
prima dată		

2 Încercuiește varianta corectă de răspuns:

2 puncte

A. În secvența: *au pornit într-o tabără la munte*, există:

- a. un numeral; b. două numere; c. niciun numeral.

B. În secvența: *25% din timp au vorbit în limba engleză*, există un numeral:

- a. cardinal; b. multiplicativ; c. fracționar.

C. În secvența: *Trei dintre elevii din București nu au călătorit cu trenul*, numeralul are funcția sintactică de:

- a. atribut adjectival; b. complement direct; c. subiect.

D. În secvența: *le-au povestit și celor douăzeci de colegi ce zile extraordinare au avut la munte*, numeralul are funcția sintactică de:

- a. subiect; b. complement indirect; c. atribut genitival.

3 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS.

2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Zece elevi din clasa a VII-a au pornit într-o tabără la munte împreună cu doamna dirigintă*, există un numeral cardinal și un numeral ordinal.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Jumătate din timpul petrecut la munte l-au alocat plimbărilor pe potecile solitare*, există două numere.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Cei cincizeci de elevi se aflau prima dată într-o astfel de tabără*, există un numeral cu funcția sintactică de subiect.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Zece elevi din clasa a VII-a*, ambele numere au valoare adjectivală.

4 Alcătuiește enunțuri în care cuvântul „jumătate” să îndeplinească următoarele funcții sintactice:

2 puncte

• complement indirect: _____

• atribut: _____

- complement circumstanțial de cauză: _____
- complement circumstanțial de mod: _____

5 Construieste un enunț în care să folosești un numeral ordinal din fragmentul citat cu altă funcție sintactică decât în fragment. **1 punct**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 15

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

— Acum să stăm aici, în ceea ce te privește pe dumneta, și să luăm pe istalalt la rând. Ții minte câte bucăți de pâne ar fi avut tovarășul d-tale?

— Nouă bucăți, domnule judecător.

— Și câte a mâncat el de toate?

— Cinci bucăți, ca și mine, domnule judecător.

— Dar de întrecut, câte i-au mai rămas?

— Patru bucăți, domnule judecător.

— Bun! Ia, acuș avem să ne înțelegem cât se poate de bine! Vra să zică, dumneta ai avut numai o bucată de întrecut, iar tovarășul dumitale, patru bucăți. Acum, o bucată de pâne rămasă de la dumneta și cu patru bucăți de la istalalt fac la un loc cinci bucăți?

— Taman cinci, domnule judecător.

— Este adevărat că aceste bucăți de pâne le-a mâncat oaspetele dumneavoastră, care spui că v-a dat cinci lei drept mulțămită?

— Adevărat este, domnule judecător.

— Așadar, dumitale ți se cuvine numai un leu, fiindcă numai o bucată de pâne ai avut de întrecut, și aceasta ca și cum ai fi avut-o de vânzare, deoarece ați primit bani de la oaspetele dumneavoastră. Iar tovarășului dumitale i se cuvin patru lei, fiindcă patru bucăți de pâne a avut de întrecut. Acum, dară, fă bine de înapoiește un leu tovarășului dumitale. Și dacă te crezi nedreptățit, du-te și la Dumnezeu, și las' dacă ți-a face și el judecată mai dreaptă decât aceasta!

Cel cu două pâni, văzând că nu mai are încotro, șovăie, înapoiește un leu tovarășului său, cam cu părere de rău, și pleacă rușinat. Cel cu trei pâni însă, uimit de așa judecată, mulțamește judecătorului și apoi iese, zicând cu mirare:

— *Dac-ar fi pretutindene tot asemenea judecători, ce nu iubesc a li cânta cucul din față, cei ce n-au dreptate n-ar mai năzui în veci și-n pururea la judecată.*

(Ion Creangă, **Cinci pâini**)

- ① Precizează un mod de expunere utilizat în fragmentul citat. 1 punct

- ② Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. 2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, narațiunea este la persoana I.

ADEVĂRAT/FALS: Personajele se află în fața unui judecător.

ADEVĂRAT/FALS: Fragmentul citat face parte din expozițiunea textului.

ADEVĂRAT/FALS: Tema dialogului este aflarea adevărului despre plata care se cuvine fiecăruia.

- ③ Scrie două argumente prin care să susții încadrarea fragmentului în genul epic. 2 puncte

- ④ Încercuiește varianta corectă de răspuns: 2 puncte

A. În secvența: *Acum să stăm aici, în ceea ce te privește pe dumneta, și să luăm pe istalalt la rând*, există:

- a. două pronume; b. trei pronume; c. patru pronume.

B. În secvența: *Cinci bucăți, ca și mine, domnule judecător*, există:

- a. un numeral cardinal și un pronume personal;
b. un numeral cardinal, un pronume personal și un pronume de politețe;
c. un numeral ordinal și un pronume personal.

C. În secvența: *Așadar, dumitale ți se cuvine numai un leu*, pronumele de politețe are funcția sintactică de:

- a. subiect; b. complement indirect; c. atribut pronominal.

D. În secvența: *Cel cu două pâni, văzând că nu mai are încotro șovăi, înapoiește un leu tovarășului său, cam cu părere de rău, și pleacă rușinat*, există:

- a. un numeral; b. două numerale; c. trei numerale.

- ⑤ Alcătuieste două enunțuri în care un pronume de politețe și un numeral cardinal din fragmentul citat să aibă alte funcții sintactice decât în text. 2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 5 – Descrierea în proză. Adjectivul

TEST 16

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Prin ușa de la balcon intra strălucirea verii, vară adâncă și leneșă, cu miros de cărămidă încinsă de la clădirea morii de vizavi și cu nori în dezvoltare încremenită, orbitor de albi în adâncimea cerului. Deasupra aragazului, în aerisirea cu grilă, neagră de ulei ars, era cuibul, și el înnegrit, al viespilor, pe care insectele în puternice platoșe galbene roiau, amestecându-și picioarele și antenele. Dar zumzetul lor abia dacă se distingea de huruitul monoton al sitelor electrice din clădirea prăfuită a morii. Când ieșeam pe balcon – balustrada lui, plină de lădițe cu flori, îmi venea atunci până la umeri – mă suiam pe vreo cutie sau pe sania mea și priveam minute-n șir ceea ce mi se părea cel mai mareț peisaj din lume: imensul, imensul edificiu al morii „Dâmbovița”, ridicându-se, cu frontoane și turnulețe ce sfârtecau norii, în mijlocul unei curți pustii, incomensurabile, peste care-și lăsa ca un gnomon umbra. Clădire melancolică, fără vârstă, cu sute de geamuri îmbâcsite de praf și făină, cu spații între cărămizi în care încolțeau și creșteau ierburi și-n care înfloreau clopoței albaștri. Fațadă stacojie pe care suiau câteva scări de incendiu, tubulare și ruginite, aruncându-și umbra filiformă în vântul fierbinte. De la poarta pe care, aplecându-mă mult peste balustradă, strivind aproape cu pieptul florile „de piatră” pastelate din lădițe, abia o zăream, poarta din spatele blocului, pe care o foloseam drept tablă și-o împânzeam cu litere și desene făcute cu cretă colorată, și până la edificiul morii făceai sute de pași prin curtea toridă, rareori străbătută de vreun morar grăbit, în halat alb.

(Mircea Cărtărescu, **Orbitor**)

fronton – element de arhitectură de formă triunghiulară.

incomensurabil – ce nu poate fi măsurat, evaluat.

gnomon – un tip foarte vechi de cadran solar, folosit pentru a descoperi meridianul locului.

filiform – sub forma unui fir.

edificiu – clădire.

1 Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *roiau*, *monoton*, *fierbinte*, *împânzeam*.

1 punct

- 2 Explică folosirea cratimei în secvența: *peste care-și lăsa ca un gnomon umbra.* 1 punct

- 3 Transcrie din fragmentul dat o imagine vizuală și o imagine auditivă. 1 punct

- 4 Transcrie din fragmentul citat două figuri de stil diferite și numește-le. 2 puncte

- 5 Comentează, în 40-60 de cuvinte, semnificația următorului fragment: *Deasupra aragazului, în aerisirea cu grilă, neagră de ulei ars, era cuibul, și el înnegrit, al viespilor, pe care insectele în puternice platoșe galbene roiau, amestecându-și picioarele și antenele. Dar zumzetul lor abia dacă se distingea de huruitul monoton al sitelor electrice din clădirea prăfuită a morii.*

2 puncte

- 6 Argumentează, în 60-100 de cuvinte, că textul din romanul lui Mircea Cărtărescu este o descriere literară. 2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 17

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Pe un deal răsare luna, ca o vatră de jărat,
Rumenind străvechii codri și castelul singuratic
Ș-ale râurilor ape, ce sclipesc fugind în ropot –
De departe-n văi coboară tânguiosul glas de clopot;
Pe deasupra de prăpăstii sunt zidiri de cetățuie,
Acățat de pietre sure un voinic cu greu le suie;
Așezând genunchi și mână când pe-un colț, când pe alt colț,
Au ajuns să rupă gratii ruginite-a unei bolți
Și pe-a degetelor vârfuri în ietacul tăinuit
Intră – unde zidul negru într-un arc a-ncremenit.
Ci prin flori întrefesute, printre gratii luna moale
Sficioasă și smerită și-au vărsat razele sale;
Unde-ajung par văruite zid, podele, ca de cridă,
Pe-unde nu părea că umbra cu cărbune-i zugrăvită.
Iar de sus pân-în podele un painjen prins de vrajă
A țesut subțire pânză străvezie ca o mreajă;
Tremurând ea licurește și se pare a se rumpe,
Încărcată de o bură, de un colb de pietre scumpe.

(Mihai Eminescu, *Călin, file din poveste*)

❶ Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *rumenind*, *singuratic*, *suie*, *vrajă*. 1 punct

❷ Explică folosirea cratimei în secvența „pân-în podele”. 1 punct

❸ Transcrie din fragmentul dat o imagine vizuală și o imagine dinamică. 1 punct

- 4 Transcrie din fragmentul citat două figuri de stil diferite și numește-le. **1 punct**

- 5 Precizează măsura și rima primelor patru versuri. **1 punct**

- 6 Comentează, în 40-60 de cuvinte, semnificația următorului fragment: *Pe un deal răsare luna, ca o vatră de jăritic,/ Rumenind străvechii codri și castelul singuratic/ Ș-ale râurilor ape, ce sclipesc fugind în ropot –/ De departe-n văi coboară tânguiosul glas de clopot.* **2 puncte**

- 7 Argumentează, în 60-100 de cuvinte, că textul din poemul lui Mihai Eminescu este o descriere artistică. **2 puncte**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 18

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

- Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:
Ce frumoasă era azi Maria! Cu rochița ei de școlăriță cuminte, cu fundițele roz prinse în părul blond-auriu și cu pantofii mov de lac era o apariție aproape ireală. Era 15 septembrie și începea școala. Pentru copila cea timidă, care până ieri se jucase cu prietenii săi în casa plină de amintiri a

bunicilor, era prima zi de școală. Multe emoții, o ușoară teamă de necunoscut, dar și acel entuziasm bine cunoscut al „bobocilor” – toate erau adunate în sufletul Mariei. Fata era la fel de îngrijorată ca toți viitorii ei colegi de clasă și căuta să își agațe privirea albastră de zâmbetul primitor al învățătoarei. Știa că de acum înainte acea doamnă blândă din fața ei va fi reperul cel mai important pentru orele petrecute la școală. Se apropie ușor de ea și o prinse de mână... Doamna îi strânse mânuța fragedă, tremurândă și o privi cu drag pe micuța ei elevă, în timp ce Maria se uita cu ochii înlăcrimați la părinții care rămăseseră afară, în curtea școlii. Brusc, se îmbărbătă, își șterse lacrimile și păși hotărât alături de ceilalți prichindei spre sala de clasă, însă nicio clipă nu lăsă mâna doamnei... De acum începea o nouă aventură: școala.

1 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate. **2 puncte**

Adjectivul	Gradul de comparație	Cazul	Felul	Funcția sintactică
cuminte				
îngrijorată				
cel mai important				
tremurândă				
nouă				

2 Transcrie din textul dat cuvinte care să corespundă următoarelor cerințe: **1 punct**

- un adjectiv invariabil: _____
- un adjectiv compus: _____
- un adjectiv pronominal negativ: _____
- un adjectiv precedat de articol demonstrativ/adjectival: _____
- un adjectiv antepus substantivului determinat: _____

3 Construiți enunțuri în care adjectivul „blândă” să fie folosit la următoarele grade de comparație: **1 punct**

- comparativ de inferioritate: _____
- superlativ relativ de superioritate: _____

4 Alcătuieste enunțuri în care următoarele adjective din text să aibă o altă valoare morfologică; precizează-o. **1 punct**

- „acel”: _____
- „ușor”: _____

5 Încercuiește varianta corectă de răspuns:

2 puncte

- A.** Adjectivul subliniat din enunțul: *Ce frumoasă era azi Maria!*, se află la gradul de comparație:
a. pozitiv; **b.** superlativ relativ de inferioritate; **c.** superlativ absolut.
- B.** Adjectivul „roz” din text este:
a. variabil cu trei terminații;
b. invariabil;
c. variabil cu două terminații.
- C.** Cuvântul „ceilalți” din enunțul: *Brusc, se îmbărbătă, își șterse lacrimile și păși hotărât alături de ceilalți prichindei spre sala de clasă, însă nicio clipă nu lăsă mâna doamnei...*, are valoarea morfologică de:
a. adjectiv pronominal demonstrativ de diferențiere;
b. pronume demonstrativ de diferențiere;
c. adjectiv propriu-zis.
- D.** Cuvântul „petrecute” din text are valoare morfologică de:
a. adjectiv propriu-zis;
b. verb la participiu;
c. adjectiv provenit din verb la participiu.
- E.** Cuvântul „hotărât” din enunțul: *Brusc, se îmbărbătă, își șterse lacrimile și păși hotărât alături de ceilalți prichindei spre sala de clasă, însă nicio clipă nu lăsă mâna doamnei...*, este:
a. adverb de mod;
b. adjectiv provenit din verb la participiu;
c. adjectiv propriu-zis.

6 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS.

2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: Adjectivul se acordă în gen, număr, caz și persoană cu substantivul determinat.

ADEVĂRAT/FALS: Adjectivul „primitor” este variabil cu patru terminații.

ADEVĂRAT/FALS: Adjectivul „mov” este invariabil.

ADEVĂRAT/FALS: Funcția sintactică a adjectivului „frumoasă” din primul enunț al textului este de nume predicativ.

ADEVĂRAT/FALS: Cuvântul „prima” este un numeral ordinal cu valoare adjectivală cu funcția sintactică de atribut adjectival.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 19

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

O întreagă lume cu ceilalți munți ai ei și cu apele care curg prin văi, fiind frumusețile firii mereu schimbătoare oglinzi, gravitează în jurul Rarăului, în jurul masei lui enorme și liniștite, încoronată cu piscuri albe de calcar.

De când aceste pământuri au chip și un nume, ia parte la viața lor, și ca o inimă puternică, și ca o frunte în jurul căreia bat marile aripi ale fanteziei. În pădurile lui oamenii pătrund ca într-un templu, spre pășunile lui își mână turmele, calcarul de la poale i-l prefac în var, dar acela din piscuri strălucește în viața lor, ca lumina unei stele polare.

În alte locuri pot fi munți mult mai mari sau fluvii mai puternice, marea sau oceanul; aici Rarăul reprezintă dimensiunea fundamentală a lumii, latura cosmică a vieții și a istoriei. Plin de foșnete și de murmure de tot felul, de țipete de păsări și de sălbăticiuni, se înalță de pe fundul lumii spre cer, ca un enorm telescop în oglinzile căruia alunecă timpul și infinitul. Cu el începe acolo, în partea de miazănoapte a țării, realitatea sufletească din care a izvorât unduitoarea potrivire de cuvinte: Pe-un picior de plai, pe-o gură de rai... [...]

Apele curg la vale, munții urcă spre cer, culorile lumii sunt vii, iar zvonurile ei clare. Mestecenii ard, asemenea unor lumânări albe, în enorma catedrală a pădurilor. La intervale rare, clinchetul tălăngilor picură în azur, fiind scurgerii timpului cea mai dulce măsurătoare. O tinerețe a firii, ce nu se trece măcar cu o clipă, suie din văi spre cele mai înalte culmi.

(Geo Bogza, Rarăul, în **Privești și sentimente**)

❶ Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *firii*, *enorme*, *prefac*, *a izvorât*. 1 punct

❷ Explică folosirea virgulei în secvența: *Plin de foșnete și de murmure de tot felul, de țipete de păsări și de sălbăticiuni*. 1 punct

❸ Transcrie din fragmentul dat o imagine vizuală și o imagine auditivă. 1 punct

- 4 Transcrie din fragmentul citat două figuri de stil diferite și numește-le. 1 punct

- 5 Comentează, în 40-60 de cuvinte, semnificația următorului fragment: *Mestecenii ard, asemenea unor lumânări albe, în enorma catedrală a pădurilor. La intervale rare, clinchetul tălăngilor picură în azur, fiind scurgerii timpului cea mai dulce măsurătoare.* 2 puncte

- 6 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate referitoare la adjectivele din text. 1 punct

Adjectivul	Petul	Crani	Stăruitor	Unzire	Funcția sintactică
aceste					
vii					

- 7 Transcrie din fragmentul dat două adjective la grade de comparație diferite; precizează-le. 1 punct

- 8 Transcrie un adjectiv în cazul dativ și unul în acuzativ din textul dat. 1 punct

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 6 – Balada populară și cultă. Părți de vorbire neflexibile

TEST 20

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

În oraș, în București,
La casele mari, domnești,
În curte la Ștefan-Vodă,
Mare masă mi-e întinsă
Și de mari boieri coprină,
De boierii
Sfatului
Stâlpilor
Țarigradului,
Sfetnicii
'Mpăratului.

.....
Dacă vorba
Contenește,
Foamea
Se mai potolește
Și mâncarea
Se sfârșește,
Iară vodă ce-mi grăiește?
— Beți, boieri, vă ospătați!

Măine-zori să vă sculați
Și frumos să vă armați,
Pe la brâie cu pistoale,
După mâini cu iatagane,
La picior cu sulcioare,
C-o să facem vânătoare
D-un voinic ce seamăn n-are:
Pân' la fagul Miului
Din codrii Cobiului.
Să-i vedem fagu-ncărcat
Și de arme-mbrebenat,
Cu sulii și cu pistoale
Ce lucesc frumos la soare,
Iar pe Miul spânzurat
Unde-o fi fagul mai nalt,
Că-mi bate potările
Și-mi scurtează zilele.
Beți, boieri, vă ospătați,
Măine-aici să vă aflați!

(Gh.Dem. Teodorescu, Ștefan-Vodă)

1 Precizează măsura și rima ultimelor patru versuri din textul dat. 1 punct

2 Transcrie din textul dat două cuvinte / grupuri de cuvinte care să reprezinte un indice temporal, respectiv unul spațial. **1 punct**

3 Transcrie din fragmentul citat două figuri de stil diferite și precizează felul lor. **1 punct**

4 Precizează un moment al subiectului pe care îl poți identifica în textul dat și argumentează-ți opțiunea, în 3-5 rânduri. **2 puncte**

5 Precizează motivul pentru care Ștefan-Vodă vrea să îl omoare pe Miu. **1 punct**

6 Scrie o trăsătură a lui Ștefan și una a lui Miu, precizând pentru fiecare și modalitatea de caracterizare folosită. **1 punct**

7 Scrie două argumente pentru a încadra fragmentul dat în specia baladei. **2 puncte**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 21

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

E lung pământul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i,
Și-avea o fată, – fata lui –
Icoană-ntr-un altar s-o pui
La închinat.

Și dac-a fost pețită des,
E lucru tare cu-nțeleș,
Dar dintr-al prinților șirag,
Câți au trecut al casei prag,
De bună seamă cel mai drag
A fost ales.

El, cel mai drag! El a venit
Dintr-un afund de Răsărit,
Un prinț frumos și tinerel,
Și fata s-a-ndrăgit de el.
Că doară tocmai Viorel
I-a fost menit.

.....
Voinicii cai spumau în salt;
Și-n creasta coifului înalt
Prin vulturi vântul viu vuia,
Vrun prinț mai tânăr când trecea
C-un braț în șold și pe prăsea
Cu celălalt.

Iar mai spre-amiazi, din depărtări
Văzutu-s-a crescând în zări
Rădvan cu mire, cu nănași,
Cu socri mari și cu nuntași,
Și nouăzeci de feciorași
Veneau călări.

.....
Iar când alaiul s-a oprit
Și Paltin-crai a stărostit
A prins să sune sunet viu
De treasc și trâmbiți și de chiu –
Dar ce scriu eu? Oricum să scriu
E nemplinit!

Și-atunci de peste larg pridvor,
Din dalb iatac de foișor
Ieși Zamfira-n mers isteț,
Frumoasă ca un gând răzleț,
Cu trupul nalt, cu părul creț,
Cu pas ușor.

Un trandafir în văi părea;
Mlădiul trup i-l încingea
Un brâu de-argint, dar toată-n tot
Frumoasă cât eu nici nu pot
O mai frumoasă să-mi socot
Cu mintea mea.

(George Coșbuc, **Nunta Zamfirei**)

treasc – tun mic, primitiv, folosit în trecut pentru a produce focuri de artificii sau pocnituri la petreceri, la serbări.

nănaș – naș.

1 Precizează măsura și rima primelor patru versuri din textul dat.

1 punct

2 Transcrie din textul dat două cuvinte/ grupuri de cuvinte care să reprezinte un indice spațial, respectiv unul temporal.

1 punct

3 Transcrie din fragmentul citat două figuri de stil diferite și precizează felul lor.

1 punct

4 Precizează un moment al subiectului pe care îl poți identifica în textul dat și argumentează-ți opțiunea, în 3-5 rânduri.

1,50 puncte

5 Realizează o scurtă caracterizare a Zamfirei, folosind sugestiile oferite de fragmentul citat.

1,50 puncte

6 Scrie o trăsătură a lui Săgeată și una a nuntașilor, precizând pentru fiecare și modalitatea de caracterizare folosită.

1 punct

7 Scrie două argumente pentru a încadra fragmentul dat în genul epic.

2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 22

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Magdalena se uita acum lung spre curtea plină de măracini a vecinilor. Cândva răsuna de glasurile vesele ale copiilor, însă după mutarea familiei la sat totul se schimbase brusc. Nimic nu mai putea fi ca înainte și femeii îi era greu să se obișnuiască cu liniștea nefirească din jur. De la fereastra de sus a casei privea zi de zi spre locul plin de viață de altădată și se întrista. Pesemne că era prea sensibilă sau poate că singurătatea o făcea atât de nefericită. Bucuria vecinilor de alături fusese pentru ea asemenea unei ploii calde de vară pentru pământul uscat. Dar totul se sfârșise acum. Era doar ea, înconjurată de o tăcere molipsitoare. Era tare rău să nu ai pe nimeni aproape...

Deodată se auzi soneria. Un sunet prelung, apăsător ce întrerupse inedit monotonia Magdalenei. Se îndreptă, lipa-lipa, cu mersul ei greoi, spre ușă. Ei, ce grea era bătrânețea! Uite cum femeia sprintenă de odinioară abia își mișca picioarele obosite. Surprinzător, la ușă nu era nimeni. Doar un plic lăsat pe covorașul de la intrare.

— Hei, ce-o fi asta? se miră femeia. Hai să intru în casă și să citesc pe îndelete. Ptiu, ce ciudățenie! la să vedem noi? Oare ce-o fi aici?

1 Precizează valoarea morfologică a următoarelor cuvinte din textul dat.

1 punct

Cuvântul	Valoarea morfologică
spre	
cândva	
și	
pesemne	
ei	

2 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate.

2 puncte

Cuvântul	Partea de vorbire	Funcția sintactică
acum		
greu		
de alături		
poate		
uite		

3 Transcrie din textul dat o locuțiune adverbială, o interjecție fără funcție sintactică, un adverb compus și o prepoziție care să ceară cazul acuzativ.

1 punct

4 Alcătuieste enunțuri în care următoarele cuvinte să aibă altă valoare morfologică decât în textul dat; precizeaz-o.

1 punct

- „lung“: _____
- „ei“: _____

5 Încercuiește varianta corectă de răspuns.

2 puncte

A. Funcția sintactică a cuvântului subliniat din următorul enunț: *Era tare rău să nu ai pe nimeni aproape...* este:

- a. complement direct; b. atribut adverbial; c. nume predicativ.

B. În enunțul: *Cândva răsuna de glasurile vesele ale copiilor, însă după mutarea familiei la sat totul se schimbase brusc*, există:

- a. șase părți de vorbire neflexibile;
b. cinci părți de vorbire neflexibile;
c. patru părți de vorbire neflexibile.

C. Cuvântul subliniat din enunțul: *Dar totul se sfârșise acum*, este:

- a. prepoziție; b. substantiv comun; c. conjuncție coordonatoare.

D. Structura „lipa-lipa“ din textul dat este:

- a. adverb de mod compus;
b. locuțiune adverbială;
c. interjecție compusă.

E. Prepoziția „spre“ impune unui substantiv pe care îl însoțește cazul:

- a. genitiv; b. dativ; c. acuzativ.

6 Propune o continuare de 60-80 de cuvinte a fragmentului dat, în care să folosești patru părți de vorbire neflexibile diferite. Evidențiază aceste părți de vorbire diferite prin subliniere.

2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 23

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Pe vodă-l zărește călare trecând
Prin șiruri, cu fulgeru-n mână.
În lături s-azvârle mulțimea păgână.
Căci vodă o-mparte, cărare făcând,
Și-n urmă-i se-ndeașă, cu vuiet curgând,
Oștirea română.

.....
Dar iată-l! E vodă, ghiaurul Mihai;
Aleargă năvală nebună.
Împrăștie singur pe câți îi adună,
Cutreieră câmpul, tăind de pe cai –
El vine spre pașă: e groază și vai,
Că vine furtună.

— Stai, pașă, o vorbă de-aproape să-ți spun
Că nu te-am găsit nicăierea. –
Dar pașa-și pierduse și capul și firea!
Cu frâul pe coamă el fuge nebun,
Că-n gheară de fiară și-n gură de tun
Mai dulce-i pierirea.

Sălbaticul vodă e-n zale și-n fier
Și zalele-i zuruie crunte,
Gigantică poart-o cupolă pe frunte,
Și vorba-i e tunet, răsuflatul ger,
Iar barda din stânga-i ajunge la cer,
Și vodă-i un munte.
— Stai, pașă! Să piară azi unul din noi.
Dar pașa mai tare zorește;
Cu scările-n coapse fugaru-și lovește
Și gâtul i-l bate cu pumnii-amândoi;
Cu ochii de sânge, cu barba vâlvoi
El zboară șoimește.

Turbanul îi cade și-l lasă căzut;
Își rupe cu mâna vestmântul
Că-n largile-i haine se-mpiedică vântul
Și lui i se pare că-n loc e ținut;
Aleargă de groaza pieririi bătut,
Mănâncă pământul.

Și-i dârdâie dinții și-i galben-pierit!
 Dar Alah din ceruri e mare!
 Și- Alah îi scurtează grozava-i cărare
 Căci pașa-i de taberi aproape sosit!
 Spahiii din corturi se-ndeașă grăbit,
 Să-i deie scăpare.

Și-n ceasul acela Hassan a jurat
 Să zacă de spaimă o lună,
 Văzut-au și beii că fuga e bună
 Și bietului pașă dreptate i-au dat,
 Căci vodă ghiaurul în toți a băgat
 O groază nebună.

(George Coșbuc, *Pașa Hassan*)

- 1 Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *vuiet*, *goană*, *gigantică*, *groază*. 1 punct

- 2 Notează o posibilă explicație pentru folosirea cratimei în structura: *zalele-i*. 1 punct

- 3 Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică a următoarelor cuvinte din textul dat, prin completarea tabelului de mai jos. 2 puncte

Cuvântul	Partea de vorbire	Funcția sintactică
iată		
nicăierea		
din stânga		
azi		
șoimește		

- 4 Încercuiește varianta corectă de răspuns. 2 puncte

A. Personajul principal al fragmentului dat este:

a. Pașa Hassan;

b. Mihai-Vodă;

c. oastea otomană.

B. Modul de expunere dominant în fragment este:

a. narațiunea;

b. dialogul;

c. descrierea.

Unitatea 7 – Imnul. Oda. Subiectul. Predicatul

TEST 24

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

*La poalele Carpaților,
Sub vechiul tău mormânt,
Dormi, erou al românilor,
O! Ștefan, erou sfânt!
Ca sentinele falnice
Carpații te păzesc
Și de sublima-ți glorie
Cu secolii șoptesc.*

*Când tremurau popoarele
Sub aprigii păgâni,
Tu le-apărai cu brațele
Vitejilor români.
Cu drag privindu-ți patria
Și moartea cu dispreț,
Măreț în sânul luptelor,
Și-n pace-ai fost măreț.*

*În cer apune soarele
Stingând razele lui,
Dar într-a noastre suflete
În veci tu nu apui!*

*Prin negura trecutului,
O! soare-nvingător.
Lumini cu raze splendide,
Prezent și viitor.*

*În timpul vitejiilor,
Cuprins de-un sacru dor,
Visai unirea Daciei
Cu-o turmă ș-un păstor;
O! mare umbră-eroică,
Privește visul tău:
Uniți suntem în cugete,
Uniți în Dumnezeu.*

*În poalele Carpaților,
La vechiul tău mormânt,
Toți în genunchi, o! Ștefane,
Depunem jurământ:
Un gând s-avem în numele
Românului popor,
Aprinși de-amorul gloriei
Ș-al patriei amor!*

(Vasile Alecsandri, *Imn lui Ștefan cel Mare*)

1 Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din context al următoarelor cuvinte din poezia dată: *falnice, vitejilor, sacru, aprinși.* 1 punct

- 2 Explică folosirea celei de-a doua virgule din versurile: „Toți în genunchi, o! Ștefane,/ Depunem jurământ“.

1 punct

- 3 Oferă o explicație, în 30-50 de cuvinte, pentru folosirea formelor de persoana întâi plural în textul dat.

1,50 puncte

- 4 Transcrie din textul dat o comparație, un epitet și o metaforă care să ilustreze imaginea glorioasă a voievodului Moldovei.

1,50 puncte

- 5 Comentează, în 40-60 de cuvinte, semnificația următoarelor versuri: *În timpul vitejiilor,/ Cuprins de-un sacru dor,/ Visai unirea Daciei/ Cu-o turmă ș-un păstor;/ O! mare umbră-eroică,/ Privește visul tău:/ Uniți suntem în cugete,/ Uniți în Dumnezeu.*

1,50 puncte

- 6 Scrie două argumente pentru a demonstra că poezia se încadrează în specia imnului.

(1,50 puncte)

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 25

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Grădina bunicilor era din nou plină de miresme și de culori. Primăvara plantaseră nenumărați bulbi de lalele și zambile, iar aceștia se transformaseră în niște flori minunate ce străjuiau aleea care ducea spre foisor. Pentru bunica era ușor a planta și a îngriji florile, deoarece aceasta era mica ei bucurie de fiecare zi. Dimineața se trezea devreme și uda grădina. Apoi obișnuia să se așeze pe un scaun pe prispa casei și de acolo să privească în liniște. Feeria de culori îi umplea sufletul de bucurie. Era greu de imaginat ce s-ar fi întâmplat dacă vreo ploaie mai aprigă s-ar fi abătut asupra minunii... Îmi aduc aminte că într-un an grindina a distrus aproape toată grădina. Niciodată nu am văzut-o pe bunica mai tristă. Lacrimile i se prelingeau pe obraji, mâinile îi tremurau, iar ochii îi erau umbriți de o tristețe inimaginabilă. Nimic nu părea să o mai poată face fericită! Bunicul avea însă o soluție. Ne-a luat pe noi, cei doi nepoți, și toată seara am curățat urmele furtunii. Toți trei, cu ambiție și mai ales din dragoste pentru bunica, am muncit până noaptea târziu pentru ca a doua zi să putem replanta flori. Bucuria bunicii a fost cea mai frumoasă răsplată! Totul i se părea minunat, iar supărarea din ochii ei a dispărut pe neașteptate. Efortul nostru i se păruse admirabil. Eram tare mândri de noi și desigur că și ai noștri au fost la fel. De aceea și acum, când îmi aduc aminte de acest moment, nu pot să nu mă las cuprins de emoție. De câte ori revăd grădina, aducerile-aminte mă copleșesc și copilăria cu frumusețea ei îmi inundă gândurile.

① Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate pentru cuvintele extrase din fragmentul dat. **1 punct**

Subiectul	Partea de vorbire prin care se exprimă
aceștia	
feeria	
de imaginat	
ochii	
nimic	

② Transcrie din textul de mai sus un enunț în care subiectul să fie inclus și unul în care acesta să fie subînțeles. **1 punct**

- 3 Transcrie din text un subiect multiplu și precizează partea de vorbire prin care se exprimă.

1 punct

- 4 Formulează enunțuri în care subiectul să fie exprimat, pe rând, prin următoarele părți de vorbire:

2 puncte

- substantiv propriu compus: _____
- pronume personal de politețe: _____
- pronume interogativ: _____
- numeral ordinal: _____
- verb la gerunziu: _____

- 5 Încercuiește varianta corectă de răspuns.

2 puncte

A. Subiectul exprimat din enunțul: *Toți trei, cu ambiție și mai ales din dragoste pentru bunica, am muncit până noaptea târziu pentru ca a doua zi să putem replanta flori*, este, ca parte de vorbire:

- a. numeral ordinal; b. numeral colectiv; c. pronume nehotărât.

B. Cuvântul subliniat din enunțul: *De câte ori revăd grădina, aducerile-aminte mă copleșesc și copilăria cu frumusețea ei îmi inunda gândurile*, este subiect exprimat prin:

- a. locuțiune substantivală; b. substantiv compus; c. adjectiv propriu-zis.

C. Cuvântul subliniat din enunțul: *Primăvara plantaseră nenumărați bulbi de lalele și zambile, iar aceștia se transformaseră în niște flori minunate ce străjuiau aleea care ducea spre foișor*, are funcția sintactică de:

- a. complement circumstanțial de mod;
b. subiect;
c. complement circumstanțial de timp.

D. În enunțul: *Eram tare mândri de noi și desigur că și ai noștri au fost la fel*, există un subiect exprimat prin:

- a. pronume personal; b. pronume posesiv; c. pronume nehotărât.

E. În enunțul: *Niciodată nu am văzut-o pe bunica mai tristă*, subiectul este:

- a. subînțeles; b. inclus; c. nedeterminat.

- 6 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS.

2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: Subiectul din enunțul: *Efortul nostru i se păruse admirabil*, este exprimat prin substantiv comun.

ADEVĂRAT/FALS: Substantivul sau substitutul acestuia se află întotdeauna în cazul nominativ când îndeplinește funcția sintactică de subiect.

ADEVĂRAT/FALS: Adjectivul nu poate avea funcția sintactică de subiect.

ADEVĂRAT/FALS: În enunțul: *Scrie în ziare despre eșecul alpinștilor*, subiectul este subînțeles.
 ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat există două numerale cu funcția sintactică de subiect.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 26

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
 Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Cristian devenise pompier în urma unui eveniment trist, dar cu final fericit. Era un copil de numai zece ani când s-a întâmplat totul. Era singur acasă, doar cu bunica, iar aceasta se așezase pentru câteva minute pe pat pentru a se odihni. Era foarte obosită, după o zi lungă de muncă prin curte. O calitate a lui Cristian, încă de pe atunci, era de a sesiza imediat când ceva nu era bine. În timp ce se juca liniștit în camera sa, pregătind soldații pentru somn, simți un miros ciudat. Ceva părea nepotrivit în casă. Băiatul porni curajos pe hol, curios și îngrijorat. Ajungând la ușa bucătăriei, văzu un fum gros ieșind pe sub ușă. Era evident că erau în pericol! Situația era de neimaginat pentru un copil. Deși îi era teamă, nu intra în panică și se hotărî să procedeze cum îl învățaseră părinții: să sune la 112 și să ceară ajutor. Zis și făcut! Deodată, băiatul rămase neclintit în mijlocul casei. Trebuia să își trezească bunica, să o scoată cât mai repede din casă, deoarece flăcările erau din ce în ce mai amenințătoare. Urcă grăbit scările spre camera bunicii și o ajută să își ia bastonul fără de care nu putea merge, apoi coborâră amândoi pentru a ieși în curtea casei. Acolo toți vecinii erau gata să le vină în ajutor. În fața curajului micuțului, toată lumea rămăsese mută de uimire. Izbucniră ropote de aplauze și lacrimi de emoție. Din păcate, o bună parte a casei a fost mistuită de foc. Însă toți erau fericiți: bunica și nepotulul scăpaseră teferi!

① Completează tabelul de mai jos în prima coloană cu primele cinci predicate nominale din text și apoi cu informațiile solicitate pentru acestea. **2 puncte**

Informații	Forma gramaticală (nume/verbu)	Nume predicativ (nume de verbare primar) Ac. exprimă

2 Precizează modul și timpul verbelor prin care se exprimă următoarele predicate verbale din text: „simți“, „să sune“, „învățaseră“, „trebuia“.

1 punct

3 Transcrie din text un predicat nominal al cărui verb copulativ să se afle la timpul mai mult ca perfect, modul indicativ.

1 punct

4 Formulează enunțuri în care predicatul verbal să fie exprimat, pe rând, prin următoarele părți de vorbire:

1 punct

- interjecție predicativă: _____
- adverb predicativ: _____
- verb predicativ la condițional-optativ perfect: _____
- verb predicativ la imperativ: _____

5 Formulează enunțuri în care numele predicativ din componența unui predicat nominal să fie exprimat, pe rând, prin următoarele părți de vorbire:

1 punct

- adverb: _____
- adjectiv propriu-zis: _____
- substantiv în genitiv: _____
- verb la infinitiv: _____

6 Încercuiește varianta corectă de răspuns.

2 puncte

A. În enunțul: *Din păcate, o bună parte a casei a fost mistuită de foc*, predicatul este:

- a. nominal, cu numele predicativ exprimat prin verb la participiu;
- b. nominal, cu numele predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis;
- c. verbal, la diateza pasivă.

B. Cuvântul subliniat din enunțul: *Acolo toți vecinii erau gata să le vină în ajutor*, este nume predicativ exprimat prin:

- a. adverb de mod;
- b. interjecție;
- c. verb la infinitiv.

C. Cuvântul subliniat din enunțul: *Urcă grăbit scările spre camera bunicii și o ajută să își ia bastonul fără de care nu putea merge*, apoi coborâra amândoi pentru a ieși în curtea casei, are funcția sintactică de:

- a. complement indirect;
- b. predicat verbal;
- c. complement direct.

D. În enunțul: *Ajungând la ușa bucătăriei, văzu un fum gros ieșind pe sub ușă*, există:

a. un predicat;

b. două predicate;

c. trei predicate.

E. În enunțul: *Însă toți erau fericiți: bunica și nepoțelul scăpaseră teferi*, predicatul verbal este exprimat prin verb la:

a. indicativ perfect compus;

b. indicativ mai mult ca perfect;

c. imperfect.

7 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: Predicatul verbal „coborâra” este exprimat prin verb predicativ la perfect simplu.

ADEVĂRAT/FALS: Verbul „a deveni” este întotdeauna copulativ.

ADEVĂRAT/FALS: Interjecția nu poate avea funcție sintactică de nume predicativ.

ADEVĂRAT/FALS: În structura: *era evident*, numele predicativ se exprimă prin adjectiv propriu-zis.

ADEVĂRAT/FALS: Verbul „se juca” este la diateza reflexivă.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 27

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos și apoi formulează răspunsuri pentru cerințele date:

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,

În care te-adânciră barbarii de tirani!

Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,

La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume

Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,

Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume

Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Înalță-ți lata frunte și cată-n giur de tine,

Cum stau ca brazi în munte voinici sute de mii;

Un glas ei mai așteaptă și sar ca lupi în stâne,

Bătrâni, bărbați, juni, tineri, din munți și din câmpii.

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,

Româna națiune, ai voștri strănepoți,

Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,

„Viață-n libertate ori moartea!” strigă toți. [...]

(Andrei Mureșanu, *Un răsunet*)

- 1 Precizează rima și măsura versurilor din prima strofă. 1 punct

- 2 Explică folosirea virgulei în secvența: *Deșteaptă-te, române*, din textul dat. 1 punct

- 3 Transcrie din fragmentul dat două figuri de stil diferit și numește-le. 1 punct

- 4 Scrie două argumente pentru încadrarea textului în specia imn. 2 puncte

- 5 Precizează modul și timpul următoarelor verbe cu funcția sintactică de predicat verbal din textul dat: „să dăm“, „priviți“. 1 punct

- 6 Alcătuieste un enunț în care să existe un predicat nominal cu un nume predicativ exprimat prin verb la infinitiv. 1 punct

- 7 Transcrie subiectul din ultimul vers și precizează partea de vorbire prin care se exprimă. 1 punct

- 8 Construieste un enunț în care subiectul să fie exprimat prin verb la modul supin. 1 punct

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 8 – Nuvela. Atributul. Complementul

TEST 28

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.
Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

În sfârșit ceata de tâlhari căzuse prinsă în capătul pădurii Dobrenilor. Doi ani de zile, vreo câțiva voinici, spoiți cu cărbuni pe ochi, foarte-ndrăzneți și foarte cruzi, băgaseră spaima în trei hotare. Întâi începuseră cu hoția de cai; apoi o călcare, două cu cazne; pe urmă omoruri. Între altele făcuseră acum în urmă o vizită despre ziuă lui popa lancu din Podeni.

Popa era un om cu dare de mână; rămas văduv, deși foarte tânăr, trăia cu maică-sa. Îi mergeau treburile cât se poate de bine. În timp de un an și jumătate, cumpăraseră două sfori de moșie, ridicaseră un han și o pereche de case de piatră; vite multe, oi, cinci cai și mai avea, se zice, și bănet. Astea băteau la ochi, toată lumea credea că popa găsisese vreo comoară. La așa stare, trebuia, se-nțelege, să se oprească ochii tâlharilor.

Într-o seară, lancu a făcut prostia să rămână acasă singur de tot: pe bătrână a trimis-o cu trăsura la târg, cu un băiat; pe un argat l-a mânat la câmp, pe alți doi, cu carele, după lemne la pădure. După miezul nopții, iacâte oaspeții negri: l-au legat, l-au schingiuit și i-au luat o groază de bani. Norocul bătrânei că lipsea; făcea poate greșeala să țipe, și tâlharii o omorau, cum s-a și întâmplat în altă parte cu o babă, peste câteva zile.

De mirare însă un lucru – popa avea un buiestraș minunat și două iepe de prăsilă: nu i le-au luat. Dar ceva și mai curios – câinii din curte, niște dulăi ca niște fiare, nu dedaseră măcar un semn de

viață! Hoții au fel-de-fel de meșteșuguri ca să adoarmă câinii cei mai sălbatici; le dă pesemne un fel de mâncare descântată ori cine știe ce.

Pe preot l-au găsit a doua zi într-un târziu legat butuc, cu mușchii curmați de strânsura frânghiilor, cu călușu în gură, d-abia mai putând geme. L-au dezlegat degrab, și bietul om a povestit, gâfâind și cu mintea pierdută de groază, tot ce pătimise.

Nu trecură nici două săptămâni și se auzi de altă călcare – aceea, în adevăr, spăimântătoare.

(I.L. Caragiale, *În vreme de război*)

- 1 Precizează momentul subiectului căruia îi aparține fragmentul citat. 1 punct

- 2 Numește personajul principal din fragmentul citat. 1 punct

- 3 Transcrie o secvență care sugerează timpul și o secvență care sugerează locul acțiunii din fragmentul citat. 1 punct

- 4 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. 2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul dat, narațiunea se împletește cu descrierea.

ADEVĂRAT/FALS: În fragmentul citat, narațiunea este la persoana I.

ADEVĂRAT/FALS: Personajul este un preot tânăr.

ADEVĂRAT/FALS: Ceata de tâlhari nu fusese prinsă încă.

- 5 Formulează două argumente pentru încadrarea textului în genul epic. 2 puncte

6 Realizează, în 40-50 de cuvinte, rezumatul fragmentului citat.

2 puncte

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 29

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Iacov Eraclid, poreclit Despotul, perise ucis de buzduganul lui Ștefan Tomșa, care acum cârmuia țara, dar Alexandru Lăpușneanul, după înfrângerea sa în două rânduri, de oștile Despotului, fugind la Constantinopol, izbutise a lua oști turcești și se înturna acum să izgonească pre răpitorul Tomșa și să-și ia scaunul, pre care nu l-ar fi pierdut, de n-ar fi fost vândut de boieri. Intrase în Moldavia, întovărășit de șapte mii spahii și de vreo trei mii oaste de strânsură. Însă pe lângă aceste, avea porunci împărătești către hanul tătarilor Nogai, ca să-i deie oricât ajutor de oaste va cere.

Lăpușneanul mergea alături cu vornicul Bogdan, amândoi călari pe armăsari turcești și înarmați din cap până în picioare.

— Ce socoți, Bogdane, zise după puțină tăcere, izbândi-vom oare?

— Să nu te îndoiești, măria-ta, răspunse curtezanul, țara geme sub asuprirea Tomșei. Oastea toată se va supune cum i se va făgădui mai mare simbrie. Boierii, câți i-au mai lăsat vii, numai frica morții îi mai ține, dar cum vor vedea că măria-ta vii cu putere, îndată vor alerga și-l vor lăsa.

— Să deie Dumnezeu să n-aibi nevoie a face ceea ce au făcut Mircea-Vodă la munteni; dar ți-am mai spus, eu îi cunosc pre boierii noștri, căci am trăit cu dânșii.

— Aceasta rămâne la înalta înțelepciunea măriei-tale.

Vorbind așa, au ajuns aproape de Tecuci, unde poposiră la o dumbravă.

— Doamne, zise un aprod apropiindu-se, niște boieri sosind acum cer voie să se înfățișeze la măria-ta.

— Vie, răspunse Alexandru.

Curând intrară sub cortul unde el şedea încungiurat de boierii şi căpitanii săi, patru boieri, din care doi mai bătrâni, iar doi juni. Aceştia erau vornicul Moţoc, postelnicul Veveriţă, spătarul Spancioc şi Stroici.

Apropiindu-se de Alexandru-Vodă, se închinară până la pământ, fără a-i săruta poala după obicei.

— Bine-aţi venit, boieri! zise acesta silindu-se a zâmbi.

— Să fii măria-ta sănătos, răspunseră boierii.

— Am auzit, urmă Alexandru, de bântuirile ţării şi am venit s-o mântui; ştiu că ţara m-asteaptă cu bucurie.

— Să nu bănuieşti, măria-ta, zise Moţoc, ţara este liniştită şi poate că măria-ta ai auzit lucrurile precum nu sunt; căci aşa este obiceiul norodului nostru, să facă din fânţar armăsar. Pentru aceea obştia ne-au trimis pre noi să-ţi spunem că norodul nu te vrea, nici te iubeşte şi măria-ta să te întorci înapoi ca...

(Costache Negruzzi, **Alexandru Lăpuşneanul**)

1 Completează tabelul de mai jos cu informaţiile solicitate. 2 puncte

Complementul	Partea de vorbire prin care este exprimat
(după) înfrângere	
a lua	
cu dâşii	
(pre) noi	

2 Transcrie din fragmentul citat: 2 puncte

- un complement circumstanţial de mod: _____
- un complement direct: _____
- un complement de agent: _____
- un complement indirect: _____

3 Încercuieşte răspunsul corect: 2 puncte

A. În secvenţa: *să-şi ia scaunul*, există:

- a. un complement direct;
- b. un complement indirect;
- c. niciun complement.

B. În secvenţa: *Curând intrară sub cortul unde el şedea*, există:

- a. un complement circumstanţial de timp şi un complement circumstanţial de loc;
- b. un complement circumstanţial de timp şi două complemente circumstanţiale de loc;
- c. două complemente circumstanţiale de loc.

C. În secvenţa: *zise acesta silindu-se a zâmbi*, complementul indirect este exprimat prin:

- a. pronume reflexiv;

b. pronume demonstrativ;

c. verb la mod nepersonal.

D. În secvența: *Pentru aceea obștia ne-au trimis pre noi să-ți spunem*, există:

a. două complemente;

b. trei complemente;

c. patru complemente.

4 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *izbutise a lua oști turcești*, există două complemente.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Intrase în Moldavia*, există complement circumstanțial de scop.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *îndată vor alerga și-l vor lăsa*, cuvântul subliniat este complement direct.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Am auzit, urmă Alexandru, de băntuirile țării și am venit s-o mântui*, complementele sunt exprimate prin substantive.

5 Construiește un enunț în care verbul „a lua” să îndeplinească funcția sintactică de complement circumstanțial de scop. **1 punct**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 30

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:

Lică, un om de treizeci și șase de ani, înalt, uscățiv și supt la față, cu mustața lungă, cu ochii mici și verzi și cu sprâncenele dese și împreunate la mijloc. Lică era porcar, însă dintre cei ce poartă cămașă subțire și albă ca floricelele, pieptar cu bumbi de argint și bici de carmajin, cu codoriștea de os împodobit cu flori tăiate și cu ghintulețe de aur.

El își opri calul înaintea cârciumii, aruncă o privire la Ana, apoi alta la bătrâna care ședea pe laița de lângă masa cea mare din umbra cerdacului, trase cu ochii o raită primprejur, apoi întrebă unde-i cârciumarul.

— Noi suntem, răspunse bătrâna ridicându-se.

— Știu, grăi Lică, dar cred că vor fi și oameni pe aici. Eu întreb de cârciumarul; cu el vreau să vorbesc.

Lică le zise aceste așa, ca orișicine să poată înțelege că are grabă și că nu vrea să mai lungească vorba: bătrâna plecă dar fără de întârziere să caute pe Ghiță, iar Ana rămase privind ca un copil uimit la călărețul ce stătea ca un stâlp de piatră înaintea ei.

Dacă Lică ar fi fost alt om, el n-ar fi statut așa cu privirea pierdută în vânt, ci s-ar fi bucurat de vederea femeii frumoase, care-l privea oarecum pierdută și speriată de bărbăția înfățișării lui.

— Ungurul a murit? întrebă el când văzu pe Ghiță.

— Da!

— Și tu ai venit în locul lui!

— Da!

— De la Sf. Gheorghe?

— Da, răspunse Ghiță, aruncând o privire furișată asupra femeilor, ca să vadă dacă ele nu cumva se tulbură.

— E Ghiță, ginere-meu, grăi bătrâna, și, mulțumită lui Dumnezeu, ne merge bine de când suntem aici.

Lică își apucă, zâmbind, mustața între buze.

— Aici, zise el, le merge bine la toți oamenii cu minte. N-ai decât să te pui bine cu toată lumea, să le zici „noroc bun” celor ce vin și se duc și poți să dai mulțumită lui Dumnezeu. N-au trecut pe aici niște oameni?

— De! răspunse Ghiță chibzuit, suntem la drum și trece multă lume.

— Vorba vine, trei oameni...

— Trei, patru, zece... grăi Ghiță cam în glumă, lumea trece mereu. Eu nu stau aici ca să țin seama despre cei ce vin și trec, și așa nici nu-i prea știu. De la o vreme te obicinuiești cu oamenii, încât nici nu te mai uiți la fețele lor. Apoi, cine știe dacă nu e și câte unul care s-ar mâhni dacă ai bate drumul cu vorbe despre dânsul. De cârciumar să nu întrebi niciodată, căci el vede și aude atât de multe, încât trebuie să uite degrab' și să nu mai ție nimica minte.

(Ioan Slavici, **Moara cu noroc**)

1 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate.

2 puncte

Atributul	Partea de vorbire prin care este exprimat
treizeci și șase	
lungă	
cu bumbi	
lui	

2 Transcrie din fragmentul citat: 2 puncte

- un atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis: _____
- un atribut adjectival exprimat prin numeral: _____
- un atribut substantival: _____
- un atribut adjectival exprimat prin adjectiv provenit din participiu: _____

3 Încercuiește răspunsul corect: 2 puncte

- A. În secvența: *cu mustața lungă, cu ochii mici și verzi*, există:
- a. un atribut adjectival;
 - b. două atribute adjectivale;
 - c. trei atribute adjectivale.
- B. În secvența: *Lică era porcar*, cuvântul subliniat are funcția sintactică de:
- a. atribut adjectival; b. nume predicativ; c. subiect.
- C. În secvența: *ci s-ar fi bucurat de vederea femeii frumoase*, există:
- a. un atribut; b. două atribute; c. niciun atribut.
- D. În secvența: *De la o vreme te obicinuiești cu oamenii, încât nici nu te mai uiți la fețele lor*, atributul este exprimat prin:
- a. adjectiv; b. pronume; c. substantiv.

4 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. 2 puncte

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *E Ghiță, ginere-meu*, există un atribut pronominal.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *aruncând o privire furișată*, atributul este exprimat prin adjectiv provenit din participiu.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *le merge bine la toți oamenii cu minte*, cuvântul subliniat este atribut pronominal.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *poartă cămașă subțire și albă ca floricelele*, atributul intră în componența unei comparații.

5 Construiește un enunț în care substantivul „bătrâna” să îndeplinească funcția sintactică de atribut apozitional. 1 punct

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 31

NOTĂ: Timpul de lucru este de 50 de minute.

Toate subiectele sunt obligatorii.

■ **Citește cu atenție textul de mai jos pentru a răspunde cerințelor următoare:**

Fă trei cruci și zi „Doamne-ajută!” când treci pragul casei, fie ca să ieși, fie ca să intri, căci lumea din întâmplări se alcătuiește, iar întâmplarea e noroc ori nenorocire, și nimeni nu știe dacă e rău ori bun ceasul în care a pornit, nici dacă va face ori nu ceea ce-și pune de gând.

Busuioc însă, bogătoiul, era om care știe ce voiește. Pe vrute, pe muncite, pe chibzuite, el ajunsese gospodar ce ară cu patru pluguri zece zile de-a rândul și seamănă brazdele numai cu grâu bob ales, și de aceea se putea simți destoinic a scoate la capăt lucruri pe care alții nici măcar de gând a și le pune nu se încumetau.

Se ivise holeră-n țară, iar Busuioc nu voia să știe de ea. Holeră-n timpul secerișului?! La aceasta nu s-a gândit și nici acum nu voia să se gândească. Avea patruzeci de jugăre de pământ acoperite cu grâu, un singur lan ce șovăia mereu sub sarcina de spicuri grele; holeră, neholeră, el trebuia să-și adune rodul în timp de trei zile, căci puțin se scutură de la cei săraci, dar mult de la dânsul.

Și de la mulți mult s-ar scutura în fieștecăre an și încă mai mult ani și ani de-a rândul dacă n-ar fi brațul pădurenilor flămânzi.

Simțind apropierea timpului de secere, pădurile se pun în mișcare colibă cu colibă, sat cu sat se adună, văile pornesc întregi spre câmpia întinsă, și în câteva zile cât ține locul din Mureș până în părțile Orășii și până la izvoarele Crișurilor nu mai rămân prin sate decât moșnegii neputincioși, babele bătrâne și copiii nevârstnici; setea de viață îi ia și-i duce pe toți la sărbătoarea cea mare ce se ține în fieștecăre an o dată pentru împărțirea pâinei de toate zilele.

Acum stăpânirea oprise această serbare: se dăduse de știre și cu toba prin sat, și în auzul oamenilor adunați la biserică precum că nimeni nu are voie să părăsească de seceriș hotarul satului său, nici să primească de seceriș oameni din alte sate.

— Să văd eu cine mă oprește pe mine a-mi strânge rodul muncii mele! strigă Busuioc. Curată nebunie! De unde ia stăpânirea puterea de a ne opri pe noi toți? La asta nu s-a gândit?! Într-o mână e: Măi, omule, vrei să mori de foame?, iar în cealaltă: „Bagă de seamă ca nu cumva să dai de holeră!” Apoi tot mai bună e holera. Parcă dacă mi-a fi dat să mor de holeră, stăpânirea o să șteargă data mea de acolo unde s-o fi aflând! Ți-e scris, ți-e scris; nu ți-e scris, nu ți-e scris, și sănătate bună.

Socoteala lui Busuioc era făcută: n-avea decât să pună caii la câteva căruțe, să plece la păduri ca să-și aducă oamenii, și apoi ar fi vrut el să știe care-i acela, un om din Curtici, care ar îndrăzni să facă gură.

— Măi taică, eu zic să mă duc eu, grăi lorgovan, iar lorgovan era feciorul tătâne-său.

Busuioc nu prea stetea de vorbă cu oamenii, și unul dintre oamenii cu care mai ales nu stetea de vorbă era fiul său, lorgovan.

Iorgovan era, ce-i drept, mai tânăr decât taică-său, însă tocmai fiindcă era mai tânăr și fiindcă îl avea pe Busuioc bogătoiul tată, învățase mai mult în viața lui și era oarecum mai cuminte: asta o simțea Iorgovan, dar Busuioc o știa, și în fundul inimii se bucura de ceea ce știe. Iorgovan umblase cinci ani de zile la școlile din Arad; era vorba să se facă „domn”, fiindcă avea pe ce, și Busuioc visa nopți întregi la domnia feciorului său și nici n-avea de ce să nu viseze, fiindcă feciorul său era bun școlar. Într-o bună dimineață se pomenește însă cu el acasă.

— Taică, eu m-am gândit să mă dau și eu la plugărie, îi zisese el atunci. Busuioc s-a uitat lung la el, a mai stat pe gânduri, apoi l-a întrebat:

— Care va să zică rămâi plugar ca mine; de ce nu mi-ai spus-o tu asta mai nainte?

— Pentru că-mi ziceam, a răspuns Iorgovan, dacă îl întreb, știu că n-are să voiască; dac-o fac, știu că are să-i pară rău odată, iar dacă aștept până ce s-o mai gândi și el, mă tem că o să-mi treacă pofta. „Așa-i! — gândise Busuioc în el — tot mai bine plugar de frunte decât boier de rând.”

(Ioan Slavici, **Pădureanca**)

1 Precizează două moduri de expunere din fragmentul citat. **1 punct**

2 Indică numele unui personaj din fragmentul citat. **1 punct**

3 Transcrie două secvențe în care sunt caracterizate în mod direct două personaje din fragmentul citat. **2 puncte**

4 Formulează două argumente pentru a susține încadrarea fragmentului citat în genul epic. **2 puncte**

5 Citește enunțurile de mai jos. Dacă afirmația este corectă, încercuiește cuvântul ADEVĂRAT, iar dacă afirmația este greșită, încercuiește cuvântul FALS. **2 puncte**

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Busuioc însă, bogătoiul, era om care știe ce voiește*, cuvântul subliniat este atribut apozitional.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Se ivise holeră-n țară, iar Busuioc nu voia să știe de ea*, există trei complement.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Simțind apropierea timpului de secere*, cuvântul subliniat este complement.

ADEVĂRAT/FALS: În secvența: *Iorgovan umblase cinci ani de zile la școlile din Arad*, există un complement.

6 Alcătuiește două enunțuri în care substantivul „Iorgovan” să fie, pe rând, atribut și complement indirect. **1 punct**

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Partea a II-a

SUGESTII

DE REZOLVARE

Unitatea 1 – Cartea. Noțiuni de sintaxă.

Fonetică și vocabular

TEST 1

- 1** Pentru o explicare corectă, nuanțată se acordă 2 p., pentru o explicare parțială se acordă 1 p., iar pentru o încercare de explicare se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu: Cuvântul „limbă“ este un element esențial în fragmentul citat. Sugerează ideea de unitate a oamenilor în jurul acestui element reprezentat de limbă. Poate fi considerat pe de o parte în sensul său propriu, de limbaj, dar și cu sensul figurat de popor.

- 2** Transcrierea celor două figuri de stil. (0,50 p. x 2 – 1 p.)
De exemplu: metafora „un șirag de piatră rară“, epitetul „codri veșnici“.

- 3** Încercuirea răspunsului corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)
(c, b, a, b).

- 4** Pentru o explicare corectă, nuanțată se acordă 2 p., pentru o explicare parțială se acordă 1 p., iar pentru o încercare de explicare se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu: Secvența citată reprezintă o definiție a limbii în accepția scriitorului. Aceasta este metaforic prezentată prin diverse sintagme ce formează imagini auditive: „cântec“, „Doina

dorurilor noastre“, „Roi de fulgere“. Se pune în evidență caracterul melodos al limbii române. De asemenea, se poate constata folosirea adjectivului pronominal posesiv „noastre“, care evidențiază, pe lângă subiectivism, și contopirea scriitorului cu neamul din care face parte.

- 5 Pentru o comentare corectă, nuanțată se acordă 2 p., pentru o comentare parțială se acordă 1 p., iar pentru o încercare de comentare se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu: Strofa a doua din fragmentul citat face legătura între limbă și popor, între limbă și generația anterioară, bătrânii, este liantul între prezent și trecut. Rolul limbii este sacru: *În rostirea ei bătrânii/ Cu sudori sfințit-au țara*. De asemenea, se realizează o legătură cu elementele naturale ale acestei țări: „frunză verde“, „codri veșnici“. Prin adresare directă, atrage atenția asupra faptului că limba este bogată și armonioasă.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 2

- 1 Transcrierea corectă a două propoziții dezvoltate. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: Întotdeauna există ceva primordial legat de orice călătorie pe apă, chiar și numai pe distanțe scurte, să ai dubii asupra principiului orizontalității, în mod deosebit noaptea.

- 2 Indicarea corectă a celor două propoziții subordonate. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: că nu ar trebui să ai dubii asupra principiului orizontalității, în mod deosebit noaptea.

- 3 Completarea corectă a tabelului. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

Partea de vorbire	Predicatul verbal	Predicatul nominal
există	X	
nu ar trebui	X	
pare un drum		X
ar pluti	X	

- 4 Încercuirea răspunsului corect. (0,50 p. x 2 – 2 p.)

(c, a, a, b)

- ⑤ Se acordă 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În fragmentul dat, naratorul este obiectiv.

ADEVĂRAT: În fragmentul citat nu există descriere.

FALS: Două personaje care apar în fragmentul citat sunt Mihai și Victor.

ADEVĂRAT: Subiectul discuției dintre personaje este o călătorie.

- ⑥ Alcătuirea corectă a enunțului. 1 p.

De exemplu: Câștigătorul a vorbit cu presa.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 3

- ① Completarea corectă a tabelului. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

Cuvântul	Difon	Hiat
oară	x	
rezidențial		x
poziția		x
avantajoasă	x	

- ② Identificarea corectă a cuvintelor. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

De exemplu:

- un cuvânt derivat cu sufix: „avantajoasă”;
- un cuvânt derivat cu prefix: „îndepărat”;
- un substantiv comun compus: „zgârie-nori”;
- un substantiv propriu compus: „New York”.

- ③ Scrierea corectă a sinonimelor. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

De exemplu: *a vedea* – a vizita; *elegant* – armonios; *a imagina* – a concepe; *moment* – clipă.

- ④ Despărțirea corectă în silabe. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

- rezidențial: re-zi-den-ți-al;
- octombrie: oc-tom-bri-e;

- optsprezece: opt-spre-ze-ce;
- poziția: po-zi-ți-a.

5 Alcătuirea corectă a enunțului. 1 p.

De exemplu: Și el a fost de accord cu propunerea (adverb de întărire).

6 Construirea corectă a enunțului. 2 p.

De exemplu: Se comportă ca un „emigrant“.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 2 – Narațiunea. Verbul

TEST 4

1 Precizarea celor două moduri de expunere prezente în fragmentul citat. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: narațiunea și dialogul.

2 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. 2 p.

ADEVĂRAT: În fragmentul dat, naratorul este obiectiv.

ADEVĂRAT: În fragmentul citat nu există descriere.

FALS: Două personaje care apar în fragmentul citat sunt Mihai și Victor.

ADEVĂRAT: Subiectul discuției dintre personaje este o călătorie.

3 Transcrierea corectă a fiecărei secvențe. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu: *Una brunetă, aproape palidă, cu cozi lungi atârându-i pe piept, cu ochi visători și mișcări lente, desprinse parcă din vis; cealaltă blondă, cu părul scurt, tunsă băiețește, cu ochi iscoditori, cu mișcări scurte, sigure, care se vor foarte convingătoare, cu ceva aspru în voce și-n atitudine, spre deosebire de duioșia pe care o emana prietena ei.*

- ④ Scrierea corectă a celor două idei principale. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu: Victor vine spre prietenele lui și le vorbește despre hartă; Sergiu îi spionează pentru a afla noutăți despre expediție.

- ⑤ Pentru o argumentare coerentă, corectă, raportată la exemple din text se acordă 2 p. / pentru o argumentare relativ coerentă, parțial adecvată, se acordă 1 p. / pentru încercare de argumentare se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Fragmentul citat aparține genului epic, deoarece apar moduri de expunere, personaje și narator. Sunt prezente în text narațiunea (prin succesiunea episoadelor: întâlnirea dintre fete și Victor, dezvăluirea pe care acesta o face, apariția lui Sergiu), dialogul (prin replicile personajelor) și descrierea (în potretizarea fizică a celor două personaje feminine).

De asemenea, evenimentele sunt relatate de un narator obiectiv, neimplicat, relatarea fiind la persoana a III-a. Personajele din fragment sunt numeroase: Lucia și Maria, cele două prietene la care vine Victor, care le povestește despre harta găsită, precum și Sergiu, spionul.

Așadar, fragmentul se încadrează în genul epic prin trăsăturile menționate mai sus.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 5

- ① Completarea corectă a tabelului (se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare verb) (0,50 p. x 4 – 2 p.)

Verbul	Felul	Modul	Timpul	Funcția sintactică
să umble	predicativ	conjunctiv	prezent	predicat verbal
trebuia	predicativ	indicativ	prezent	predicat verbal
spre a cuteza	predicativ	infinitiv	prezent	complement circumstanțial de scop
avea	predicativ	indicativ	imperfect	predicat verbal

- ② Precizarea corectă a valorilor verbului. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

„nu mai avea” – verb predicativ;

„n-avea să iasă din el” – auxiliar.

- ③ Încercuirea variantei corecte. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

(b, c, a, a)

- ④ Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

FALS: Verbul subliniat din secvența: *putea să ajungă chiar și prețitor la casa satului*, are valoare predicativă.

ADEVĂRAT: Verbul subliniat din secvența: *și chiar dac-ar fi fost singur la biserică*, este auxiliar.

ADEVĂRAT: Verbul subliniat din secvența: *Nici nu se cuvenea să-l supere*, este la diateza reflexivă.

FALS: În ultimul enunț toate verbele sunt personale.

- ⑤ Construirea corectă a celor două enunțuri. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu: Se citește puțin în zilele noastre. (diateza reflexivă)

Cărțile bune sunt citite de toată lumea. (diateza pasivă)

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 6

- ① Precizarea corectă a câte doi indici temporali și doi indici spațiali. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

De exemplu: indici temporali: „vara”; „pe-aproape de Moși”; „ziua miază-mare”; indici spațiali: „la moș Vasile”, „Humulești”.

- ② Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În fragmentul dat, naratorul este personaj.

FALS: Modul de expunere predominant este descrierea.

FALS: În fragmentul citat sunt prezente neologisme.

ADEVĂRAT: Personajul narator îl caută pe vărul său, Ion.

- ③ Realizarea corectă a rezumatului: respectarea ordinii logice a întâmplărilor – 0,50 p., folosirea timpurilor verbale adecvate – 0,50 p., lipsa citatelor și a opiniei personale – 0,50 p., respectarea regulilor de ortografie, punctuație, lizibilitate, așezare în pagină – 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Personajul-narator merge la mătușa sa pentru a-l căuta pe vărul Ion. Acesta nu este acasă, ci se află cu tatăl său la adus sumani. Urmează o prezentare a preocupărilor țăranilor din Humulești și gândurile personajului care nu și-a găsit vărul acasă. Acesta se preface că pleacă, dar ajunge în cireș. Mătușa Mărioara îl prinde și apoi unchiul său va veni să relateze întâmplarea și părinților.

- ④ Transcrierea corectă a locuțiunii verbale – 0,50 p., numirea corectă a funcției sintactice – 0,50 p. 1 p.

De exemplu: „să pună mâna pe mine” – predicat verbal.

- ⑤ Precizarea corectă a valorii verbului (valoare predicativă). 1 p.

- ⑥ Transcrierea corectă. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

- un verb la diateza reflexivă: „se hrănește”;
- un verb la modul imperativ: „stai”;
- un verb de conjugarea a III-a: „a se duce”;
- un verb la modul conjunctiv: „se dau”.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 7

- ① Transcrierea corectă a celor doi indici. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: indice temporal: „vara anului 1916”; indice spațial: „în satul lui de la poalele munților”.

- ② Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În fragmentul citat, narațiunea este la persoana a III-a.

FALS: Momentul subiectului prezent în fragmentul citat este deznodământul.

ADEVĂRAT: Acțiunea se petrece în timpul războiului.

FALS: Personajul central este un tânăr care dorește să plece la război.

- ③ Formularea corectă a celor două argumente. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu: prezența naratorului obiectiv, prezența personajelor (moș Miron).

- ④ Completarea corectă a tabelului. Pentru fiecare mod/timp corect completat se acordă câte 0,20 p., iar pentru fiecare funcție sintactică – 0,10 p. 2 p.

Verbul	Modul	Tempul	Funcția sintactică
era (în vara)	indicativ	imperfect	predicat verbal
intra	indicativ	imperfect	predicat verbal
ar fi putut	condițional-optativ	perfect	predicat verbal
să afle	conjunctiv	prezent	predicat verbal

5 Alcătuirea corectă a celor două enunțuri.

(1 p. x 2 = 2 p.)

De exemplu:

El a ieșit din cameră.

El a ieșit doctor.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 3 – Autor. Narator. Personaj. Substantivul

TEST 8

1 Pentru fiecare sinonim corect numit se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 = 1 p.)

De exemplu: *să se astâmpere* – să se potolească, *nu-(l) momise* – nu-l ispitise, *stăruință* – perseverență, *zăpăcit* – bulversat.

2 Pentru numirea corectă a modului de expunere se acordă 1 p. 1 p.

De exemplu: Un mod de expunere prezent în textul dat este narațiunea.

3 Pentru fiecare indice spațial corect transcris se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 = 1 p.)

De exemplu: Doi indici spațiali sunt: „în odaie“, „gaura de după sobă“.

4 Pentru fiecare completare corectă se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 5 = 1 p.)

De exemplu:

a. În acest fragment, naratorul este obiectiv, omniscient.

b. Personajul principal al textului dat este șoricelul.

- c. Motivul pentru care șoarecele ezită să ia cașcavalul este teama de motan.
- d. Câinele care apare și salvează, indirect, viața șoricelului se numește Corbici.
- e. Figura de stil prin care este prezentat șoarecele este personificarea.

5 Pentru o caracterizare riguroasă, coerentă, logică, cu referiri concrete la textul dat și cu exemplificări ale ideilor formulate se acordă 2 p. / pentru o caracterizare relativ coerentă, logică, cu referiri parțiale la textul dat și cu unele exemplificări ale ideilor formulate se acordă 1 p. / pentru încercare de caracterizare – 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Fragmentul dat reprezintă o povestire amuzantă, în care eroii sunt trei animale interesate de aceeași bucată ispititoare de cașcaval: șoricelul, motanul și câinele Corbici. În prim-plan se află șoricelul personificat, ale cărui gânduri și ezitări devin cunoscute cititorului prin intermediul unui narator omniscient.

O primă trăsătură a șoricelului o reprezintă tocmai firea sa ezitantă, dublată de precauție. Deși bucată de cașcaval exercită asupra lui o atracție aparte (*Și brânza-i proaspătă. Mai mâncase așa bunătate acum vreun an. Dar parcă nu-l momise ca aceasta de acum.*), șoarecele se arată foarte calculat, știind că orice pas greșit oferă motanului posibilitatea de a-l prinde (*Și, doamne, mulți fiori i-a mai vârât în oase motanul cela.*).

Pe de altă parte, șoarecele este un personaj simpatic, „suferința” sa provocând zâmbetul cititorilor. El este stăpânit de dorința de a ajunge la gustoasa bucată de cașcaval, dar și de instinctul de supraviețuire. Nu în ultimul rând, șoricelul se dovedește norocos, căci reușește să scape ca prin minune din ghearele motanului.

6 Pentru o argumentare coerentă, corectă, raportată la exemple din text se acordă 1 p. / pentru o argumentare relativ coerentă, parțial adecvată se acordă 0,50 p. / pentru încercare de argumentare se acordă 0,25 p. 1 p.

De exemplu:

Un argument pentru încadrarea fragmentului dat în genul epic este prezența narațiunii ca mod principal de expunere. Este prezentată o succesiune de episoade, declanșate de apariția unei gustoase bucăți de cașcaval. Ca într-un veritabil cerc al slăbiciunilor, șoarecele care vrea să ajungă la cașcaval este vânat de motan, iar acesta, la rândul său, este urmărit de câine. Narațiunea este fragmentată de „îndoielile” șoarecelui legate de ce trebuie să facă pentru a lua cașcavalul.

7 Pentru respectarea fiecărei cerințe formulate se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 = 1 p.). Pentru redactare se acordă 1 p. după cum urmează: 0,30 p. pentru coerența exprimării, 0,20 p. pentru utilizarea limbii literare, 0,20 p. pentru originalitate și 0,30 p. pentru ortografie și punctuație. 2 p.

De exemplu:

Abia respirând, cu ochii mari și inima bătând cu putere, șoricelul privi uimit cum motanul, curajos când îl alerga pe el, se făcuse acum ghem și stătea nemișcat sub masă. Câinele era de neclintit însă: se lăsase pe lăbuțele din față și, mârâind, se pregătea de atac. Șoricelul, căutând să profite de situația creată, se strecură până la cașcaval, îl prinse în lăbuțe, dar când să coboare... motanul zdup! după el, iar câinele, ham! după motan! O goană nebună se încinse în casă. Deodată, ușa se deschise brusc: stăpânii se întorseseră acasă. Totul era dat peste cap: scaune trântite, covoare strânse, farfurii sparte...

— Vai de mine, ce s-a întâmplat aici? zise stăpâna.

— Ce să fie? Ai uitat cașcavalul pe masă... Uite! Casa e un dezastru!

Cei trei vinovați se opriseră în mijlocul camerei: șoricelul cu cașcavalul în gură, motanul zburlit și câinele gâfâind. La vederea lor, a fețelor uimite și nevinovate, cei doi oameni izbucniră în râs. Supărarea dispăruse...

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 9

1 Pentru fiecare completare corectă se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 10 – 2 p.)

Substantivul	Cazul	Funcția sintactică
câmpului	genitiv	atribut substantival genitival
niște gazde	nominativ	nume predicativ
(în) anul	acuzativ	complement circumstanțial de timp
localnicii	nominativ	subiect
o suprafață	acuzativ	complement direct

2 Pentru fiecare enunț corect realizat se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

- nume predicativ în genitiv; de exemplu: Faima locului este a narciselor protejate de lege.
- complement indirect în dativ; de exemplu: Datorită narciselor, poiana este acum celebră.
- atribut substantival prepozițional în acuzativ; de exemplu: Culesul de narcise este interzis.
- complement direct; de exemplu: Am plantat câteva narcise în grădina mea.

3 Pentru transcrierea unui substantiv propriu se acordă 0,20 p., iar pentru precizarea cazului și a funcției sintactice a acestuia se acordă câte 0,40 p. 1 p.

De exemplu: Dumbrava Vadului – acuzativ, atribut substantival prepozițional.

4 Pentru fiecare cuvânt corect transcris se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

- substantiv articulat hotărât; de exemplu: „câmpului“.
- substantiv nearticulat; de exemplu: „narcise“.
- substantiv articulat nehotărât; de exemplu: „o suprafață“.
- un substantiv format prin derivare; de exemplu: „bunătațe“.

5 Pentru fiecare variantă corectă de răspuns se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

A. În secvența: *Ar fi ideal ca acest loc binecuvântat de divinitate să devină o atracție turistică importantă pentru țara noastră [...]*, cuvântul subliniat are funcția sintactică de:

b. complement indirect.

B. Cuvântul „stejari“ din secvența: *Zona protejată are o suprafață de aproximativ 395 de hectare, fiind acoperită de păduri de stejari și poieni cu narcise ocrotite prin lege*, are funcția sintactică de:

a. atribut substantival prepozițional.

C. În primul enunț al textului există:

a. trei substantive în acuzativ, unul în nominativ, unul în genitiv.

D. Substantivul „secvențe“ din ultimul enunț al textului are funcția sintactică de:

a. subiect.

E. Substantivul subliniat din enunțul: *Datorită unicității sale, zona a fost declarată rezervație naturală și arie protejată în anul 2000*, se află în cazul:

c. dativ.

6 Pentru fiecare rezolvare corectă se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

FALS: Substantivele în cazul vocativ pot avea funcție sintactică de subiect sau nume predicativ.

ADEVĂRAT: În enunțul: *De fapt, bunătațea și ospitalitatea românilor sunt cunoscute și apreciate în întreaga lume*, cuvintele subliniate au funcție sintactică de subiect multiplu.

ADEVĂRAT: Substantivul „căsuțele“ din textul dat are funcția sintactică de complement circumstanțial de loc.

FALS: Substantivul „păduri“ din enunțul: *Zona protejată are o suprafață de aproximativ 395 de hectare, fiind acoperită de păduri de stejari și poieni cu narcise ocrotite prin lege*, are funcția sintactică de atribut substantival prepozițional.

ADEVĂRAT: Substantivul „o atracție“ din textul dat are funcția sintactică de nume predicativ.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 10

- 1 Pentru fiecare sinonim corect numit se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu: *pasiune* – preocupare, *strădanie* – efort, *iei* – conștiști, *tăiem* – anulăm.

- 2 Pentru o explicare completă se acordă 1 p. / pentru o explicare parțială se acordă 0,50 p. 1 p.

De exemplu: Cratima are rolul de a marca elidarea vocalei „i” și rostirea împreună a două părți de vorbire diferite (conjuncția coordonatoare copulativă „și”, pronumele personal formă neaccentuată „-ți”).

- 3 Pentru fiecare rezolvare corectă se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În fragmentul dat, naratorul este personaj, subiectiv.

ADEVĂRAT: Modurile de expunere din text sunt dialogul și narațiunea.

FALS: Un indice temporal prezent în fragmentul dat este „Long Beach”.

FALS: Personajului principal i se interzice să mai circule singur cu mașina sa Mustang.

ADEVĂRAT: Jamie este pedepsit pentru notele mici obținute la școală.

- 4 Pentru o formulare coerentă, corectă, raportată la exemple din text se acordă 2 p. / pentru o formulare relativ coerentă, parțial adecvată se acordă 1 p. / pentru încercare de formulare se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Genul epic cuprinde acele opere în care gândurile și sentimentele autorului sunt exprimate în mod indirect prin intermediul naratorului, al personajelor și al acțiunii.

În primul rând, se observă prezența narațiunii și a dialogului ca moduri principale de expunere. Fragmentul prezintă un episod din viața tânărului Jamie, care este pedepsit pentru rezultatele slabe de la școală. Se remarcă indici spațiali precum Long Beach, Las Vegas, personajul principal este și narator, el oferind o percepție subiectivă asupra întâmplărilor (se observă prezența verbelor la persoana I: „să oficializăm”, „facem”).

În al doilea rând, sunt prezente personajele care participă la acțiune. Protagonistul este Jamie, dezamăgit că notele proaste îi încurcă planurile: *Generala din Long Beach hotărăște să-mi bage bețe în roatele bine unse ale mașinării mele de comedie*. Alte personaje prezente în fragment sunt ironicul Stevie, unchiul Frankie, dezamăgit de notele lui Jamie și decis să ia măsuri pentru îmbunătățirea situației școlare a acestuia (*te pui cu burta pe carte și-ți îndrepti notele*).

În concluzie, deoarece prezintă personaje, acțiune și narator, fragmentul aparține genului epic.

- 5 Pentru fiecare completare corectă se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 10 – 2 p.)

Substantivul	Genul	Numărul	Cazul	Funcția sintactică
(de) comedie	feminin	singular	acuzativ	atribut substantival prepozițional
o pasiune	feminin	singular	acuzativ	complement direct
calitatea	feminin	singular	nominativ	subiect
strădaniilor	feminin	plural	genitiv	atribut substantival genitival
puștiile	masculin	singular	vocativ	nu are funcție sintactică

- 6 Pentru fiecare enunț corect formulat se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- complement indirect în dativ: I-am dat lui Jamie un stilou nou.
- nume predicativ în nominativ: Acesta este Jamie, un bun prieten din copilărie.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 11

- 1 Pentru fiecare sinonim corect numit se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu: *miră* – uimi, *umblau* – se plimbau, *disciplină* – rigoare, *înfățișarea* – aspectul.

- 2 Pentru o explicare completă se acordă 1 p. / pentru o explicare parțială se acordă 0,50 p.

1 p.

De exemplu: Virgula din enunțul dat are rolul de a marca o coordonare a două propoziții de același fel (juxtapunere).

- 3 Pentru fiecare rezolvare corectă se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În fragmentul dat, naratorul este obiectiv.

FALS: Modurile de expunere absente în fragment sunt descrierea și narațiunea.

ADEVĂRAT: Un indice temporal prezent în fragmentul dat este „primăvara anului '44“.

ADEVĂRAT: Acțiunea din fragmentul citat se petrece în timpul războiului.

FALS: Anton înțelege cu ușurință mesajul transmis de maior.

④ Pentru o formulare coerentă, corectă, raportată la exemple din text se acordă 2 p. / pentru o formulare relativ coerentă, parțial adecvată, se acordă 1 p. / pentru încercare de formulare se acordă 0, 50 p. 2 p.

De exemplu:

Genul epic cuprinde acele opere în care gândurile și sentimentele autorului sunt exprimate în mod indirect prin intermediul naratorului, al personajelor și al acțiunii.

În primul rând, se observă prezența narațiunii ca mod principal de expunere. Verbele sunt la indicativ, imperfect („umblau”) sau la perfect simplu („ascultă”), naratorul fiind unul obiectiv, omniscient. Fragmentul prezintă un episod din viața de pe front a soldaților unui regiment, aceștia trăind o stare de confuzie legată de misiunea lor acolo. Această confuzie, dublată de mirare, este subliniată de suita de interogații retorice din fragmentul: *Ce fel de ordin? Plecau undeva? Plecau pe front?*

În al doilea rând, sunt prezente personajele care participă la acțiune. Se observă prezența unui personaj colectiv, respectiv soldații regimentului, care trec printr-o perioadă tulbură, neștiind ce acțiuni urmează să întreprindă pe front. Sunt individualizate două personaje: maiorul, cel care citește un mesaj pe un ton nesigur, emoționat, și Anton, sceptic, foarte atent la gesturile maiorului.

În concluzie, deoarece prezintă personaje, acțiune și narator, fragmentul aparține epicului.

⑤ Pentru fiecare completare corectă se acordă câte 0, 20 p.

(0,20 p. x 10 – 2 p.)

Substantivul	Genul	Forma de articulare	Cazul	Complementul
(în) primăvara	feminin	articol hotărât	acuzativ	complement circumstanțial de timp
program	neutru	nearticulat	acuzativ	complement direct
de instrucție	feminin	nearticulat	acuzativ	atribut substantival prepozițional
batalionului	neutru	articol hotărât	genitiv	atribut substantival genitival
maiorul	masculin	articol hotărât	nominativ	subiect

⑥ Pentru fiecare enunț corect formulat se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- complement indirect în acuzativ: Cei doi ofițeri vorbeau aprins despre datoria față de țară.
- nume predicativ în nominativ: A lupta pentru integritatea țării este o datorie a fiecărui cetățean.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 4 – Dialogul și descrierea în narațiune.

Pronumele. Numeralul

TEST 12

- ❶ Transcrierea corectă a celor două secvențe. (0,50 p. x 2 – 1 p)

De exemplu: indici spațiali: „la mitropolie“; indici temporali: „a doua zi“.

- ❷ Precizarea celor două moduri de expunere. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu: narațiunea și dialogul.

- ❸ Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În fragmentul dat, personajul central este Alexandru Lăpușneanul.

FALS: În fragmentul citat, naratorul este subiectiv.

FALS: Personajele se află la palat.

ADEVĂRAT: Tema discursului este împăcarea.

- ❹ Exemplificarea ambelor trăsături – 2 p., exemplificarea unei singure trăsături – 1 p., numirea ambelor trăsături – 1 p. 2 p.

De exemplu: Una dintre trăsăturile personajului este legată de portretul fizic, fiind prezentată vestimentația specifică unui domn: *Purta coroana Paleologilor și peste dulama poloneză de catifea roșie, avea cabanița turcească. Nicio armă nu avea alta decât un mic junghi cu plăselele de aur; iar printre bumbii dulămii se zărea o zea de sârmă.*

O altă trăsătură este capacitatea personajului de a se exprima, astfel încât să atragă atenția auditoriului. Are un discurs prin care încearcă atragerea tuturor de partea sa.

- ❺ Pentru o argumentare coerentă, corectă, raportată la exemple din text se acordă 2 p. / pentru o argumentare relativ coerentă, parțial adecvată se acordă 1 p. / pentru încercare de argumentare se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Fragmentul citat aparține genului epic prin prezența modurilor de expunere, a naratorului și a personajelor.

Naratorul este obiectiv, narațiunea este la persoana a III-a, neexistând implicarea acestuia în evenimentele relatate; verbele și pronumele sunt la persoana a III-a.

În fragmentul citat, se împletesc narațiunea (prezentarea întâlnirii de la biserică a boierilor cu domnitorul), dialogul (discursul despre împăcare rostit de domnitor), precum și descrierea (în prezentarea vestimentației domnitorului).

Date fiind elementele prezentate, se poate afirma că fragmentul citat aparține genului epic.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 13

1 Completarea corectă a tabelului.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

Pronumele	Pelul	Funcția sintactică
fiecare	nehotărât	subiect
se (mulțămiră)	reflexiv	fără funcție sintactică
cu noi	personal	complement indirect
cu dâșii	personal	complement indirect

2 Încercuirea variantei corecte.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

(b, a, c, a)

3 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În secvența: *Mărite doamne*, există un pronume de politețe.

FALS: În secvența: *lui Husein i se cuveniră prinșii domnești și obrazele alese*, există trei pronume.

FALS: În secvența: *închinându-se ușor cu cealaltă la piept*, cuvântul subliniat este pronume demonstrativ.

ADEVĂRAT: Cazul pronumelui din secvența: *cu căpiteniile lor*, este genitiv.

4 Alcătuirea corectă a enunțurilor.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

- complement direct: A văzut pe fiecare dintre cei care au venit mai târziu.
- atribut pronominal: Ajutorul de la fiecare este important.

- atribut adjectival: Fiecare individ are dreptul de a alege ce face în viață.
- complement circumstanțial de loc: Merg la fiecare pentru a verifica cererile.

5 Construirea corectă a enunțului.

1 p.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 14

1 Completarea corectă a tabelului.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

Numeralul	Fetă	Funcția sintactică
zece	cardinal	subiect
a VII-a	ordinal	atribut adjectival
jumătate	fracționar	subiect
prima dată	adverbial	complement circumstanțial de timp

2 Încercuirea variantei corecte.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

(c, c, c, b)

3 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În secvența: *Zece elevi din clasa a VII-a au pornit într-o tabără la munte împreună cu doamna dirigintă*, există un numeral cardinal și un numeral ordinal.

FALS: În secvența: *Jumătate din timpul petrecut la munte l-au alocat plimbărilor pe potecile solitare*, există două numere.

ADEVĂRAT: În secvența: *Cei cincizeci de elevi se aflau prima dată într-o astfel de tabără*, există un numeral cu funcția sintactică de subiect.

ADEVĂRAT: În secvența: *Zece elevi din clasa a VII-a*, ambele numere au valoare adjectivală.

4 Alcătuirea corectă a enunțurilor.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

- complement indirect: Au mers cu jumătate dintre ei.
- atribut: Discuția cu jumătate din clasă a fost suficientă pentru stabilirea priorităților.

- complement circumstanțial de cauză: Au pierdut meciul din cauza a jumătate dintre elevi.
- complement circumstanțial de mod: Sunt mai bun ca jumătate dintre ei.

5 Construirea corectă a enunțului.

1 p.

De exemplu: A ieșit a șaptea la concurs (nume predicativ).

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 15

1 Precizarea corectă a modului de expunere (de exemplu, dialogul).

1 p.

2 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect.

(0,50 p. x 4 = 2 p.)

FALS: În fragmentul dat, narațiunea este la persoana I.

ADEVĂRAT: Personajele se află în fața unui judecător.

FALS: Fragmentul citat face parte din expozițiunea textului.

ADEVĂRAT: Tema dialogului este aflarea adevărului despre plata care se cuvine fiecăruia.

3 Scrierea corectă a celor două argumente.

(1 p. x 2 = 2 p.)

De exemplu: prezența dialogului ca mod de expunere, prezența personajelor.

4 Încercuirea variantei corecte.

(0,50 p. x 4 = 2 p.)

(b, a, a, b)

5 Alcătuirea corectă a celor două enunțuri.

(1 p. x 2 = 2 p.)

De exemplu: Dumneata spui adevărul.

Nouă este cifra lui preferată.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 5 – Descrierea în proză. Adjectivul

TEST 16

- ① Pentru fiecare sinonim corect numit se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu:

roiau – mișunau, monoton – plictisitor, fierbinte – cald, împânzeam – umpleam.

- ② Pentru o explicare completă se acordă 1 p., iar pentru o explicare parțială se acordă 0,50 p. 1 p.

De exemplu:

În secvența dată cratima ține locul vocalei „i” și marchează rostirea împreună a două părți de vorbire diferite (pronumele relativ „care” și pronumele reflexiv „-și” formă neaccentuată).

- ③ Pentru fiecare imagine artistică transcrisă corect și complet se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

O imagine vizuală este *imensul edificiu al morii „Dâmbovița”, ridicându-se, cu frontoane și turnulețe ce sfârtecau norii, în mijlocul unei curți pustii*, iar o imagine auditivă este *huruitul monoton al sitelor electrice din clădirea prăfuită a morii*.

- ④ Pentru fiecare figură de stil corect transcrisă și numită se acordă câte 1 p. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu:

- epitet cromatic: „fațadă stacojie”;
- metaforă: „puternice platoșe galbene”;
- comparație: „moara... peste care-și lăsa ca un gnomon umbra”.

- ⑤ Pentru un comentariu adecvat, coerent, cu valorificarea elementelor stilistice, se acordă 2 p. / pentru un comentariu parțial adecvat, cu valorificarea parțială a figurilor de stil și a imaginilor artistice, se acordă 1 p. / pentru încercare de comentariu – 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Secvența selectată este o descriere dinamică a viespilor ce își făcuseră cuib în aerisirea aragazului. Sunt valorificate mai ales imaginile auditive ce corespund zgomotului puternic făcut de

viespi, zgomot care a avut un puternic impact emoțional asupra personajului, „zumzetul“ lor fiind dublat de „huruitul monoton“ al morii. Repetarea epitetului cromatic „înnegrit“ are rolul de a sublinia aspectul terifiant al cuibului de viespi, intrând într-o antiteză discretă cu înfățișarea insectelor, redată printr-o metaforă: „puternice platoșe galbene“.

- ⑥ Pentru o argumentare corectă, coerentă, nuanțată, cu exemplificări și valorificări ale textului dat se acordă 2 p. / pentru o argumentare parțial coerentă, ușor nuanțată, cu exemplificări și valorificări parțiale ale textului dat, se acordă 1 p. / pentru încercare de argumentare se acordă 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Descrierea este un mod de expunere prin care se prezintă, într-o manieră obiectivă sau subiectivă, trăsăturile unui peisaj, ale unui obiect sau ale unei persoane. Fragmentul dat reprezintă o descriere de tip tablou, dintr-o perspectivă subiectivă, personajul aducându-și aminte cu nostalgie de anumite repere ale copilăriei sale.

În primul rând, putem observa că descrierea este compusă din două secvențe: mai întâi se descrie mediul în care locuia personajul, insistându-se pe cuibul de viespi de deasupra aragazului, iar apoi se prezintă imaginea impunătoare a morii Dâmbovița. Descrierea este una sistematică, pornind de la interior spre exterior, elementele tabloului fiind secondate de accentuarea sentimentelor de nostalgie ale personajului. Figurile de stil contribuie la expresivitatea descrierii (epitete: „fierbinte“, „adâncă“, metafora: „platoșele galbene“).

În al doilea rând, se observă prezența numeroaselor structuri de tipul substantiv-adjectiv, a verbelor la imperfect, a figurilor de stil și a imaginilor artistice. Predomină imaginile vizuale al căror rol este de a ilustra cât mai fidel pentru cititor locurile invocate ale copilăriei („balustrada lui, plină de lădițe cu flori“, „fațadă stacojie pe care suiau câteva scări de incendiu, tubulare și ruginite“), la care se adaugă cele auditive („zumzetul lor abia dacă se distingea de huruitul monoton al sitelor electrice“), tactile („vântul fierbinte“) sau olfactive („miros de cărămidă încinsă“).

În concluzie, fragmentul dat este o descriere literară.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 17

- ① Pentru fiecare sinonim corect numit se acordă câte 0,25 puncte. (0,25 p. x 4 = 1 p.)

De exemplu:

rumenind – înroșind, *singuratici* – solitari, *suie* – urcă, *vrajă* – magie.

- ② Pentru o explicare completă se acordă 1 p., iar pentru o explicare parțială se acordă 0,50 p.

1 p.

De exemplu:

În secvența dată cratima ține locul vocalei „ă“, marchează rostirea împreună a două părți de vorbire diferite (două prepoziții simple) și ajută la păstrarea ritmului și a măsurii.

- ③ Pentru fiecare imagine artistică transcrisă corect și complet se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

O imagine vizuală este „Pe un deal răsare luna“, iar o imagine dinamică este „Acățat de pietre sure un voinic cu greu le suie“.

- ④ Pentru fiecare figură de stil corect transcrisă și numită se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- epitet personificator: „luna sficioasă“
- comparația: „răsare luna, ca o vatră de jărat“.

- ⑤ Pentru precizarea măsurii se acordă 0,50 p., iar pentru precizarea rimei, 0,50 p.

(0,50 p x 2 – 1 p.)

Măsura este de 16 silabe, iar rima este împerecheată.

- ⑥ Pentru un comentariu adecvat, coerent, cu valorificarea elementelor stilistice, se acordă 2 p. / pentru un comentariu parțial adecvat, cu valorificarea parțială a figurilor de stil și a imaginilor artistice se acordă 1 p. / pentru o încercare de comentariu – 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Secvența selectată este o descriere de natură, un decor specific eminescian, romantic, valorificând elemente binecunoscute precum luna, codrul, castelul, totul proiectat în misteriosul plan nocturn. Frumusețea lunii este evidențiată prin comparația: „răsare luna ca o vatră de jărat“, verbul la gerunziu „rumenind“ amplificând sugestiile cromatice. Epitetul personificator „castelul singuratic“ amplifică melancolia, sugerată și prin imaginea auditivă „tânguiosul glas de clopot“. Motivul apelor contribuie la frumusețea peisajului printr-o imagine dinamică.

- ⑦ Pentru o argumentare corectă, coerentă, nuanțată, cu exemplificări și valorificări ale textului dat se acordă 2 p. / pentru o argumentare parțial coerentă, ușor nuanțată, cu exemplificări și valorificări parțiale ale textului dat se acordă 1 p. / pentru o încercare de argumentare se acordă 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Descrierea este un mod de expunere prin care se prezintă, într-o manieră obiectivă sau subiectivă, trăsăturile unui peisaj, ale unui obiect sau ale unei persoane. Fragmentul dat reprezintă o descriere de tip tablou, dintr-o perspectivă subiectivă, poetul descriind un peisaj magic, fabulos, pregătind cadrul feeric al unei iubiri imposibile.

În primul rând, putem observa că descrierea este compusă din două secvențe: mai întâi se descrie cadrul natural feeric, dominat de elementele veșnice ale naturii (luna, codrul, apele), iar apoi perspectiva se restrânge treptat la cadrul interior. Descrierea este una sistematică, pornind de la exterior spre interior, elementele tabloului fiind secondate de accentuarea sentimentelor de nostalgie ale personajului. Figurile de stil contribuie la expresivitatea descrierii și la amplificarea impresiei de natură vrăjită (comparații: „luna ca o vatră de jărat”, „pânză străvezie ca o mreajă”, epitete: „străvechii codri”, „luna sficioasă și smerită”).

În al doilea rând, se observă prezența numeroaselor structuri de tipul substantiv-adjectiv, a verbelor la prezent, a figurilor de stil și a imaginilor artistice. Predomină imaginile vizuale al căror rol este de a ilustra cât mai fidel pentru cititor farmecul peisajului („Pe deasupra de prăpăstii sunt ziduri de cetățuie”, „gratii ruginite-a unei bolți”), la care se adaugă cele dinamice („ale râurilor ape, ce sclipesc fugind în ropot”) sau auditive („tânguiosul glas de clopot”).

În concluzie, fragmentul dat este o descriere literară.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 18

1 Pentru fiecare completare corectă se acordă câte 0,10 p.: (0,10 p. x 2 – 2 p.)

Adjectivul	Gradul de comparație	Cuvânt	Formă	Funcția sintactică
cuminte	pozitiv	acuzativ	propriu-zis	atribut adjectival
îngrijorată	comparativ de egalitate	nominativ	provenit din participiu	nume predicativ
cel mai important	superlativ relativ de superioritate	nominativ	propriu-zis	atribut adjectival
tremurândă	pozitiv	acuzativ	adjectiv provenit din gerunziu acordat	atribut adjectival
nouă	pozitiv	nominativ	adjectiv propriu-zis	atribut adjectival

2 Pentru fiecare cuvânt corect transcris se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 5 – 1 p.)

De exemplu:

- un adjectiv invariabil: roz;
- un adjectiv compus: blond-auriu;
- un adjectiv pronominal negativ: nicio;

- un adjectiv precedat de articol demonstrativ/adjectival: (cea) timidă;
- un adjectiv antepus substantivului determinat: micuța.

3 Pentru fiecare enunț corect alcătuit se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- comparativ de inferioritate:
Pisica lui este mai puțin blândă ca a mea.
- superlativ relativ de superioritate:
Ea este cea mai blândă pisică din curte.

4 Pentru alcătuirea și precizarea corectă a fiecărei valori se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- „acel”: El este acel ce m-a ajutat. – pronume demonstrativ de depărtare;
- „ușor”: L-a atins ușor pe umăr. – adverb de mod.

5 Pentru fiecare variantă corectă de răspuns se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

A. Adjectivul subliniat din enunțul: *Ce frumoasă era azi Maria!* se află la gradul de comparație:

c. superlativ absolut.

B. Adjectivul „roz” din text este:

b. invariabil.

C. Cuvântul „ceialți” din enunțul: *Brusc, se îmbărbătă, își șterse lacrimile și pași hotărât alături de ceialți prichindei spre sala de clasă, însă nicio clipă nu lăsă mâna doamnei...* are valoarea morfologică de:

a. adjectiv pronominal demonstrativ de diferențiere.

D. Cuvântul „petrecute” din text are valoare morfologică de:

c. adjectiv provenit din verb la participiu.

E. Cuvântul „hotărât” din enunțul: *Brusc, se îmbărbătă, își șterse lacrimile și pași hotărât alături de ceialți prichindei spre sala de clasă, însă nicio clipă nu lăsă mâna doamnei...*, este:

a. adverb de mod;

6 Pentru fiecare răspuns corect se acordă câte 0,40 p. (0,40 p x 5 – 2 p.)

FALS: Adjectivul se acordă în gen, număr, caz și persoană cu substantivul determinat.

FALS: Adjectivul „primitor” este variabil cu patru terminații.

ADEVĂRAT: Adjectivul „mov” este invariabil.

ADEVĂRAT: Funcția sintactică a adjectivului „frumoasă” din primul enunț al textului este de nume predicativ.

ADEVĂRAT: Cuvântul „prima” este un numeral ordinal cu valoare adjectivală cu funcția sintactică de atribut adjectival.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 19

- ① Pentru fiecare sinonim corect numit se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu:

firii – naturii, *enorme* – masive, *prefac* – transformă, *a izvorât* – s-a născut.

- ② Pentru o explicare completă se acordă 1 p. iar pentru o explicare parțială se acordă 0,50 p. 1 p.

De exemplu:

În secvența dată virgula delimitează termenii unei enumerații, marcând coordonarea prin juxtaapunere.

- ③ Pentru fiecare imagine artistică transcrisă corect și complet se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

O imagine vizuală este „munții urcă spre cer“, iar o imagine auditivă este „Plin de foșnete și de murmure de tot felul, de țipete de păsări și de sălbăticiuni“.

- ④ Pentru fiecare figură de stil corect transcrisă și numită se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- enumerație: „Apele curg la vale, munții urcă spre cer, culorile lumii sunt vii“
- comparație: „În pădurile lui oamenii pătrund ca într-un templu“.

- ⑤ Pentru un comentariu adecvat, coerent, cu valorificarea elementelor stilistice, se acordă 2 p. / pentru un comentariu parțial adecvat, cu valorificarea parțială a figurilor de stil și a imaginilor artistice, se acordă 1 p. / pentru încercare de comentariu – 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Secvența selectată este o descriere de natură, în care prozatorul insistă pe melancolia provocată de trecerea ireversibilă a timpului. Astfel, cântecul de talangă este descris prin epitetul „tânguios“ exprimând nostalgia. Imaginea vizuală cromatică a mestecenilor este foarte sugestivă pentru bogăția de culori a naturii, fiind realizată cu ajutorul verbului „ard“ la prezentul etern, dar și prin comparația cu „lumânările albe“.

- ⑥ Pentru fiecare informație corect completată se acordă câte 0,10 p. (0,10 p. x 10 – 1 p.)

Adjectivul	Felul	Genul	Numărul	Cazul	Funcția sintactică
aceste	pronominal demonstrativ de apropiere	neutru	plural	nominativ	atribut adjectival
vii	propriu-zis	feminin	plural	nominativ	nume predicativ

- ⑦ Pentru fiecare adjectiv corect transcris al cărui grad de comparație este corect numit se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- cea mai dulce – superlativ relativ de superioritate;
- mai mari – comparativ de superioritate.

- ⑧ Pentru fiecare adjectiv corect transcris se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- adjectiv în dativ: „albe“ (lumânări);
- adjectiv în acuzativ: „enormă“.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 6 – Balada populară și cultă.

Părți de vorbire neflexibile

TEST 20

- ① Pentru precizarea corectă a măsurii se acordă 0,50 p., iar pentru precizarea rimei, 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: În ultimele patru versuri ale fragmentului dat rima este împerecheată, iar măsura de 7 silabe.

- ② Pentru fiecare indice corect transcris se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: Un indice spațial este „în oraș”, iar un indice temporal este „măine-n zori”.

- ③ Pentru fiecare figură de stil corect transcrisă și pentru precizarea felului ei se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- enumerație: *Dacă vorba/ Contenește,/ Foamea/ Se mai potolește/ Și mâncarea/ Se sfârșește;*
- epitet: *Ce lucesc frumos în soare!*

- ④ Pentru identificarea corectă a unuia dintre momentele subiectului identificate în text se acordă 0,50 p. / pentru o argumentare corectă, nuanțată, cu referiri la textul dat, se acordă 1,50 p. / pentru o argumentare parțială, ușor nuanțată, cu referiri la text, se acordă 1 p. / pentru o argumentare superficială se acordă 0,50 p. 2 p.

De exemplu:

Unul dintre momentele subiectului care se poate identifica în fragmentul citat este expozițiunea. În prima parte a textului se prezintă reperele spațio-temporale, precum și personajele care urmează să ia parte la acțiune. Astfel, locul numit este cel de la curțile împărătești, iar personajele sunt Ștefan-Vodă, boierii cei mari adunați la masă și cel pe care trebuie să îl prindă – voinicul Miu.

- ⑤ Pentru precizarea clară, coerentă a motivului, cu ilustrare cu secvențe din text, se acordă 1 p., iar pentru încercarea de formulare a unui enunț se acordă 0,50 p.

1 p.

De exemplu: Motivul pentru care Ștefan-Vodă îl dorește prins pe haiduc este clar exprimat chiar prin cuvintele sale: *Că-mi bate potările/ Și-mi scurtează zilele.* Astfel, domnitorul dorește să înlăture pe cel care îi pune în pericol autoritatea.

- ⑥ Pentru fiecare trăsătură identificată corect se acordă câte 0,25 p.; pentru precizarea corectă a modalității de caracterizare se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu:

Ștefan-Vodă este o persoană vicleană, deoarece le oferă un ospăț boierilor doar pentru a le ordona prinderea haiducului (caracterizare indirectă), în timp ce Miu este foarte curajos: „un voinic ce seamăn n-are” (caracterizare directă de către personajul Ștefan-Vodă).

- ⑦ Pentru fiecare argument corect și coerent susținut se acordă câte 1 p. Pentru o încercare de formulare a unui argument, cu ezitări, se acordă 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Balada este specia genului epic în versuri, de factură populară sau cultă, în care sunt prezentate întâmplări deosebite din trecut, proiectate uneori pe un fundal fabulos. Numărul personajelor este redus, cele principale aflându-se în antiteză.

În primul rând, se observă construcția epică a fragmentului. Sunt prezenți indicii spațio-temporali (curțile lui Ștefan-Vodă din București, respectiv „măine-n zori”), narațiunea se îmbină cu dialogul, iar naratorul, ca în orice scriere populară, își arată implicarea afectivă în cele prezentate prin intermediul dativului etic: „mi-e întinsă” și al interogației retorice: „Iară vodă ce-mi grăiește?”

În al doilea rând, tematica este una socială, fiind anticipat un conflict puternic între domnitor și boieri, pe de-o parte, și haiducii lui Miu, pe de alta: *Că-mi bate poterile/ Și-mi scurtează zilele.* Ștefan este prezentat ca viclean, crud, nemilos și nedrept, în timp ce Miu apare ca un viteaz fără seamăn, în căutarea dreptății. Acțiunea este simplă, liniară, fragmentul dezvăluind expozițiunea, respectiv intriga (decizia lui vodă de a-l prinde pe Miu și de a-l omorî.)

În concluzie, având toate aceste trăsături, fragmentul dat se încadrează în specia baladă populară.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 21

- ❶ Pentru precizarea corectă a măsurii se acordă 0,50 p., iar pentru precizarea rimei – 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: În primele patru versuri ale fragmentului dat rima este împerecheată, iar măsura de 8 silabe.

- ❷ Pentru fiecare indice corect transcris se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu: Un indice spațial este „din depărtări”, iar un indice temporal este „spre-amiazi”.

- ❸ Pentru fiecare figură de stil corect transcrisă și pentru precizarea felului ei se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- aliterație: „Prin vulturi vântul viu vuia”;
- metaforă: „Icoană-ntr-un altar s-o pui/ La închinat!”

- ❹ Pentru precizarea corectă a unuia dintre momentele subiectului identificate în text se acordă 0,50 p. / pentru o argumentare corectă, nuanțată, cu referiri la textul dat se acordă 1 p. pentru o argumentare parțială, ușor nuanțată, cu referiri la text, se acordă 0,60 p. / pentru o argumentare superficială se acordă 0,20 p.

1,50 p.

De exemplu:

Unul dintre momentele subiectului ce se poate identifica în fragmentul citat este expozițiunea. În prima parte a textului se prezintă reperele spațio-temporale, precum și personajele care urmează să ia parte la acțiune. Astfel, locul numit este cel de la curțile împărătești ale unui personaj fabulos, bogatul Săgeată, iar personajele sunt fiica acestuia, Zamfira, viitorul ei soț, Viorel, precum și alaiul de voinici și de nuntași ce participă la nunta de poveste.

5 Pentru o caracterizare clară, coerentă, cu ilustrare cu secvențe din text și cu precizarea mijloacelor artistice folosite se acordă 1,50 p. / pentru o caracterizare adecvată, însă cu o ilustrare relativă cu elemente din text, se acordă 1 p. / pentru o încercare de formulare a caracterizării se acordă 0,50 p.

1,50 p.

De exemplu:

Portretul Zamfirei este realizat prin numeroase figuri de stil, pentru a evidenția caracterul ideal și unicitatea fetei lui Săgeată-împărat. Încă de la începutul fragmentului se remarcă faptul că fata este un simbol al purității, idee subliniată prin metafora: „Icoană-ntr-un altar s-o pui/ La închinat“.

Portretul fizic al miresei îi accentuează frumusețea și gingășia, trăsăturile la superlativ fiind în stare a-l impresiona și pe poet: *Frumoasă cât eu nici nu pot/ O mai frumoasă să-mi socot/ Cu mintea mea*. Metafora: „un trandafir în văi părea“, alături de comparația: „Frumoasă ca un gând răzleț“, și de ampla enumerație: „Cu trupul nalt, cu părul creț,/ Cu pas ușor“, accentuează trăsăturile perfecte ale tinerei.

6 Pentru fiecare trăsătură identificată corect se acordă 0,25 p. (0,25 p. x 2), iar pentru precizarea corectă a modalității de caracterizare se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

Săgeată este un voievod foarte bogat: *ca Săgeată de bogat/ Nici astăzi domn pe lume nu-i* (caracterizare directă de către narator), în timp ce prinții tineri ce vin la nuntă sunt mândri de frumusețea lor (caracterizare indirectă).

7 Pentru fiecare argument corect și coerent susținut se acordă câte 1 p. / pentru încercarea de formulare a unui argument, cu ezitări, se acordă 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

În genul epic, autorul își exprimă în mod indirect sentimentele prin intermediul naratorului, al acțiunii și al personajelor.

În primul rând, se observă prezența narațiunii, îmbinată cu descrierea în cadrul portretului miresei, naratorul prezentând cu admirație o nuntă fabuloasă, la care alaiul nuntașilor pare să nu se mai încheie. Se observă prezența indicilor de timp și de spațiu („din depărtări“, „l-amiazi“), precum

și un fir epic liniar, constând în prezentarea desfășurării unei nunți, textul surprinzând venirea nuntașilor și apariția miresei.

În al doilea rând, se remarcă prezența personajelor. În prim-plan se află Zamfira, a cărei frumusețe îi impresionează pe cei din jur (epitetul: „mlădiul trup“, comparația: „frumoasă ca un gând răzleț“, sau metafora: „un trandafir în văi părea“), alături de mirele ei ales dintre cei mai destoinici flăcăi, Viorel, de tatăl cel bogat și de nenumărați nuntași prezentați printr-o amplă enumerație (*Rădvan cu mire, cu nănași,/ Cu socri mari și cu nuntași,/ Și nouăzeci de feciorași/ Veneau călări.*)

În concluzie, având toate aceste trăsături, fragmentul dat se încadrează în specia baladă populară.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 22

1 Pentru fiecare valoare morfologică a următoarelor cuvinte din textul dat corect identificată se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 5 – 1 p.)

Cuvântul	Valoarea morfologică
spre	prepoziție simplă
cândva	adverb circumstanțial de timp
și	conjunție coordonatoare copulativă
pesemne	adverb predicativ
ei	interjecție

2 Pentru fiecare precizare corectă se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 10 – 2 p.)

Cuvântul	Partea de vorbire	Funcția sintactică
acum	adverb circumstanțial de timp	complement circumstanțial de timp
greu	adverb predicativ	nume predicativ
de alături	adverb de loc	atribut adverbial
poate	adverb predicativ	predicat verbal
uite	interjecție predicativă	predicat verbal

3 Pentru fiecare element corect identificat se acordă câte 0,25 p: (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu:

- locuțiune adverbială: „zi de zi“;
- interjecție fără funcție sintactică: „hei“;
- adverb compus: „deodată“;
- prepoziție care cere acuzativul: „în“.

4 Pentru construirea corectă a enunțului și pentru numirea părții de vorbire se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

„lung“: Maria are părul lung. – adjectiv propriu-zis;
 „ei“: Ei nu sunt prietenii mei. – pronume personal.

5 Pentru încercuirea variantei corecte de răspuns se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

A. Funcția sintactică a cuvântului subliniat din următorul enunț: *Era tare rău să nu ai pe nimeni aproape...*, este:

c. nume predicativ.

B. În enunțul: *Cândva răsună de glasurile vesele ale copiilor, însă după mutarea familiei la sat totul se schimbă brusc*, există:

a. șase părți de vorbire neflexibile;

C. Cuvântul subliniat din enunțul: *Dar totul se sfârșise acum*, este:

c. conjuncție coordonatoare.

D. Structura „lipa-lipa“ din textul dat este:

c. interjecție compusă.

E. Prepoziția „spre“ impune unui substantiv pe care îl însoțește cazul:

c. acuzativ.

6 Pentru o compunere coerentă, nuanțată, adecvată cerinței, fără greșeli se acordă 1,20 p. / pentru o compunere parțial nuanțată, adecvată cerinței se acordă 0,70 p. / pentru o compunere superficială se acordă 0,40 p. / pentru fiecare parte de vorbire se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 4 – 0,80 p.)

2 p.

De exemplu:

Magdalena se așază ușor pe fotoliul ei vechi din fața sobei, își pune ochelarii și deschise cu emoție plicul. O, asta da surpriză! Era chiar de la foștii ei vecini, care îi trimiteau fotografii cu noua lor casă. Femeia se emoționează profund și începu să lăcrimeze ușor. Acum nu se mai simțea singură. Luă un stilou și cu un scris tremurat, începu să-și aștearnă gândurile pe foaia albă. Începu simplu: „Dragii mei...“.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 23

- ① Pentru fiecare sinonim corect identificat se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 1 p.)

De exemplu: *vuiet* – zgomot, *goană* – fugă, *gigantică* – uriașă, *groază* – înfricoșare.

- ② Pentru o explicare completă se acordă 1 p., iar pentru o încercare de explicare se acordă 0,50 p. 1 p.

De exemplu:

Cratima din structura dată are rolul de a marca elidarea vocalei „i”, rostirea împreună a două părți de vorbire diferite – substantivul „zalele” și pronumele personal formă neaccentuată „-i”, contribuind la păstrarea ritmului și a măsurii versurilor.

- ③ Pentru fiecare parte de vorbire, respectiv funcție sintactică precizată corect se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 10 – 2 p.)

Cuvântul	Partea de vorbire	Funcția sintactică
iată	interjecție predicativă	predicat verbal
nicăierea	adverb de loc	complement circumstanțial de loc
din stânga	locuțiune adverbială de loc	atribut adverbial
azi	adverb de timp	complement circumstanțial de timp
șoimește	adverb de mod	complement circumstanțial de mod

- ④ Pentru fiecare variantă corectă se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

A. Personajul principal al fragmentului dat este:

b. Mihai-Vodă.

B. Modul de expunere dominant în fragment este:

a. narațiunea.

C. Adverbul „mai tare” din textul citat se află la gradul de comparație:

b. comparativ de superioritate.

D. Figura de stil prin care sunt prezentate cele două personaje, pașa și vodă, este:

c. antiteza.

E. Cuvântul „căci” din ultima strofă are valoare morfologică de:

b. conjuncție.

- ⑤ Pentru fiecare imagine artistică identificată și numită corect se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- imagine auditivă: „zalele-i zuruie crunte“;
- imagine vizuală: „Își rupe cu mâna vestmântul“.

6 Pentru analizarea riguroasă, aplicată pe text, a mesajului, cu valorificarea ideilor transmise în mod nuanțat în relație cu figurile de stil folosite, se acordă 2 p. / pentru analizarea corectă, aplicată pe text, a mesajului, cu valorificarea ideilor transmise în mod ușor nuanțat în relație cu figurile de stil folosite, se acordă 1 p. / pentru încercare de comentariu se acordă 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc prezintă imaginea glorioasă, eroică a lui Mihai Viteazul în antiteză cu cea a Pașei Hassan. Poetul insistă pe diferențele esențiale dintre cele două personaje, imaginea voievodului român fiind surprinsă prin ochii înspăimântați ai pașei, care se teme pentru soarta lui. În opinia mea, semnificațiile fragmentului dat sunt strâns legate de antiteza dintre cele două personaje istorice.

În primul rând, imaginea voievodului român este conturată la dimensiuni hiperbolice, prin caracterizare directă făcută de către pașă, dar și indirect prin comportamentul său pe câmpul de luptă. Astfel, personajul dobândește caracter fabulos prin hiperbola: *Iar barda din stânga-i ajunge la cer;/ Și vodă-i un munte*, dar și prin metaforele „vorba-i e tunet, răsuflatul ger“ sau prin epitetul „gigantică“. În antiteză, pașa este laș, fuge din calea provocării la luptă, imaginile asociate încercării de a scăpa cu viață amplificând ridicolul: *Turbanul îi cade și-l lasă căzut;/ Își rupe cu mâna vestmântul/ Că-n largile-i haine se-mpiedică vântul/ Și lui i se pare că-n loc e ținut*.

În al doilea rând, vodă este hotărât să fie alături de armata sa în luptă, în timp ce pașa privește detașat lupta, temându-se de o eventuală implicare. În timp ce „ghiaurul“ este viteaz, hotărât, perseverent, pașa este fricos, iar teama îl pune în situații tragi-comice: *Și-i dârdâie dinții și-i galben-pierit!/ Dar Alah din ceruri e mare!* Aliterația „zalele-i zuruie crunte“ amplifică imaginea domnitorului român.

În concluzie, fragmentul dat prezintă imaginea de erou, de model a lui Mihai Viteazul.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 7 – Imnul. Oda. Subiectul. Predicatul

TEST 24

- ① Pentru fiecare sinonim corect precizat se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

De exemplu: *falnice* – mândre, *vitejilor* – curajoșilor, *sacru* – sfânt, *aprinși* – entuziasmați.

- ② Pentru explicarea corectă a folosirii virgulei în context se acordă 1 p. 1 p.

De exemplu: Virgula izolează un substantiv în vocativ (Ștefane) de restul enunțului.

- ③ Pentru o explicare coerentă, nuanțată, fără greșeli gramaticale, se acordă 1,50 p. / pentru o explicare nenuanțată, fără greșeli de exprimare – 1 p. / pentru o încercare de explicare – 0,50 p.

1,50 p.

De exemplu:

Poetul își construiește discursul pe două planuri: al eului liric, reprezentat de forme verbale și pronominale la persoana întâi plural („suntem“, „depunem“) și cel al adresării, ilustrat prin substantive în vocativ („Ștefane“), interjecții și verbe la persoana a II-a. Poetul folosește formele de persoana întâi plural pentru a ilustra admirația tuturor românilor pentru domnitorul invocat, precum și recunoștința acestora față de faptele mărețe ale eroului.

- ④ Pentru transcrierea corectă a fiecărei figuri de stil se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 3 – 1,50 p.)

De exemplu:

- comparație: „Ca sentinele falnice / Carpații te păzesc“.
- epitet: „măreț“
- metaforă: „soare-nvingător“.

- ⑤ Pentru un comentariu coerent, nuanțat, fără greșeli gramaticale se acordă 1,50 p. / pentru un comentariu nenuanțat, fără greșeli de exprimare – 1 p. / pentru o încercare de comentariu – 0,50 p.

1,50 p.

De exemplu:

Versurile citate accentuează imaginea măreață, glorioasă a lui Ștefan cel Mare, asociind-o cu visul unirii. Astfel, se evidențiază patriotismul eroului, dar și viziunea sa asupra viitorului țării.

Repetarea adjectivului „uniți“ sugerează mândria poetului că idealul unității naționale a fost împlinit. Metafora „măreață umbră eroică“ hiperbolizează figura domnitorului moldovean și intensifică sentimentele de admirație ale autorului.

6 Pentru precizarea a două argumente coerente, nuanțate, fără greșeli gramaticale, se acordă 1,50 p. / pentru două argumente corecte, nenuanțate, fără greșeli de exprimare – 1 p. / pentru ilustrarea unui singur argument – 0,50 p. **1,50 p.**

De exemplu:

Imnul este specia genului liric în care autorul își exprimă sentimentele de admirație față de o personalitate sau față de o idee măreață.

În primul rând, se observă conturarea de către poet a unei imagini elogioase a domnitorului Ștefan cel Mare, această intenție fiind anunțată încă din titlu. Imaginea domnitorului este hiperbolizată, fiind redată cu ajutorul metaforelor: „umbră eroică“, „soare-nvingător“, dar și al epitetelor: „măreț“, „sfânt“. Se accentuează mai ales patriotismul domnitorului, gata să se sacrifice pentru poporul său (*Cu drag privindu-ți patria*), luptând pentru unire (*Visai unirea Daciei/ Cu-o turmă ș-un păstor*).

În al doilea rând, poetul își exprimă admirația necondiționată față de domnitor, iar aceasta rezultă chiar din comparația: *Ca sentinele falnice/ Carpații te păzesc*, natura țării, personificată, amplificând măreția eroului. Recunoștința necondiționată față de faptele domnitorului este reliefată de gesturile simbolice ale urmașilor, care, îngenuncheați la mormântul lui Ștefan, îi jură credință veșnică: *Toți în genunchi, o! Ștefane,/ Depunem jurământ:/ Un gând s-avem în numele/ Românului popor,/ Aprinși de-amorul gloriei/ Ș-al patriei amor!*

În concluzie, prin trăsăturile evidențiate, poezia lui Vasile Alecsandri face parte din specia literară imn.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 25

1 Pentru fiecare informație corect completată se acordă câte 0,20 p.

1 p.

Subiectul	Partea de vorbire prin care se exprimă
aceștia	pronume demonstrativ de apropiere
feeria	substantiv comun
de imaginat	verb predicativ la modul supin
ochii	substantiv comun
nimic	pronume negativ

- ② Pentru transcrierea corectă a fiecărui enunț se acordă câte 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- subiect inclus: *Eram tare mândri de noi...*
- subiect subînțeles: *Ne-a luat pe noi, cei doi nepoți...*

- ③ Pentru transcrierea corectă a subiectului multiplu se acordă 0,50 p., iar pentru numirea corectă a părții de vorbire prin care se exprimă se acordă 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

Subiectul multiplu este „a planta și a îngriji” și este exprimat prin verbe predicative la modul infinitiv.

- ④ Pentru fiecare enunț corect formulat se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

- substantiv propriu compus; de exemplu: Câmpulung Muscel este locul unde trăiesc bunicii mei.
- pronume personal de politețe; de exemplu: Dumneata ai adus plicul de la poștă?
- pronume interogativ; de exemplu: Cine a lovit mașina cu mingea?
- numeral ordinal; de exemplu: Al doilea de pe rândul din mijloc să treacă la tablă!
- verb la gerunziu; de exemplu: Se aude tunând.

- ⑤ Pentru încercuirea variantei corecte de răspuns se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

A. Subiectul exprimat din enunțul: *Toți trei, cu ambiție și mai ales din dragoste pentru bunica, am muncit până noaptea târziu pentru ca a doua zi să putem replanta flori*, este, ca parte de vorbire:

b. numeral colectiv.

B. Cuvântul subliniat din enunțul: *De câte ori revăd grădina, aducerile-aminte mă copleșesc și copilăria cu frumusețea ei îmi inundă gândurile*, este subiect exprimat prin:

a. locuțiune substantivală.

C. Cuvântul subliniat din enunțul: *Primăvara plantaseră nenumărați bulbi de lalele și zambile, iar aceștia se transformaseră în niște flori minunate ce străjuiau aleea care ducea spre foișor*, are funcția sintactică de:

c. complement circumstanțial de timp.

D. În enunțul: *Eram tare mândri de noi și desigur că și ai noștri au fost la fel*, există un subiect exprimat prin:

b. pronume posesiv.

E. În enunțul: *Niciodată nu am văzut-o pe bunica mai tristă*, subiectul este:

b. inclus.

- ⑥ Se acordă câte 0,40 p. pentru fiecare răspuns corect. 0,40 p. x 5 = 2 p.

ADEVĂRAT: Subiectul din enunțul: *Efortul nostru i se păruse admirabil*, este exprimat prin substantiv comun.

ADEVĂRAT: Substantivul sau substitutul acestuia se află întotdeauna în cazul nominativ când îndeplinește funcția sintactică de subiect.

ADEVĂRAT: Adjectivul nu poate avea funcția sintactică de subiect.

FALS: În enunțul: *Scrie în ziare despre eșecul alpiniștilor*, subiectul este subînțeles.

FALS: În fragmentul dat există două numerele cu funcția sintactică de subiect.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 26

1 Pentru fiecare transcriere corectă se acordă câte 0,10 p. (0,10 p. x 5 – 0,50 p.), iar pentru fiecare informație corectă se acordă câte 0,10 p. (0,15 x 10 – 1,50 p.). **2 p.**

Forma verbală	Verb copulat timpul verbal	Nume predicativ partea de vorbire predicativă
devenise pompier	mai mult ca perfect	substantiv comun
era un copil	imperfect	substantiv comun
era singur	imperfect	adjectiv propriu-zis
era foarte obosită	imperfect	adjectiv propriu-zis
era de a sesiza	imperfect	verb la infinitiv

2 Pentru precizarea corectă a modului se acordă câte 0,15 p. (0,15 p. x 4 – 0,60 p.), iar pentru precizarea corectă a fiecărui timp al verbelor se acordă câte 0,10 p. (0,10 p. x 4 – 0,40 p.). **1 p.**

- „simți” – indicativ, perfect simplu;
- „să sune” – conjunctiv, prezent;
- „învățaseră” – indicativ, mai mult ca perfect;
- „trebuia” – indicativ, imperfect.

3 Pentru transcrierea corectă a predicatului nominal se acordă 1 p. **1 p.**
Exemplu: „rămăsese neclintit”.

4 Pentru fiecare enunț corect se acordă câte 0,25 p. **(0,25 p. x 4 – 1 p.)**

- interjecție predicativă; de exemplu: Uite ce frumos ninge!
- adverb predicativ; de exemplu: Desigur că și noi vă susținem.
- verb predicativ la condițional-optativ perfect; de exemplu: Am fi venit și noi, dar nu ne-a invitat nimeni.
- verb predicativ la imperativ; de exemplu: Vino imediat acasă!

5 Pentru fiecare enunț corect se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 4 – 1 p.)

- adverb; de exemplu: E ușor de spus.
- adjectiv propriu-zis; de exemplu: Mama este cea mai dragă ființă din lume.
- substantiv în genitiv; de exemplu: Apartamentul era al părinților Ioanei.
- verb la infinitiv; de exemplu: Plăcerea lui era de a juca tenis cu prietenul său.

6 Pentru încercuirea variantei corecte de răspuns se acordă câte 0,20 p. (0,20 p. x 5 – 1 p.)

A. În enunțul: *Din păcate, o bună parte a casei a fost mistuită de foc*, predicatul este:

c. verbal, la diateza pasivă.

B. Cuvântul subliniat din enunțul: *Acolo toți vecinii erau gata să le vină în ajutor*, este nume predicativ exprimat prin:

a. adverb de mod;

C. Cuvântul subliniat din enunțul: *Urcă grăbit scările spre camera bunicii și o ajută să își ia bastonul fără de care nu putea merge, apoi coborâra amândoi pentru a ieși în curtea casei*, are funcția sintactică de:

c. complement direct.

D. În enunțul: *Ajungând la ușa bucătăriei, văzu un fum gros ieșind pe sub ușă*, există:

a. un predicat;

E. În enunțul: *Însă toți erau fericiți: bunica și nepotelul scăpaseră teferi!*, predicatul verbal este exprimat prin verb la:

b. indicativ mai mult ca perfect.

7 Pentru fiecare răspuns corect se acordă câte 0,40 p. (0,40 p. x 5 – 2 p.)

ADEVĂRAT: Predicatul verbal „coborâra” este exprimat prin verb predicativ la perfect simplu.

ADEVĂRAT: Verbul „a deveni” este întotdeauna copulativ.

FALS: Interjecția nu poate avea funcție sintactică de nume predicativ.

FALS: În structura „era evident”, numele predicativ se exprimă prin adjectiv propriu-zis.

ADEVĂRAT: Verbul „se juca” este la diateza reflexivă.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 27

1 Pentru precizarea corectă a rimei se acordă 0,50 p., iar pentru identificarea măsurii – 0,50 p. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

Rima versurilor este încrucișată, iar măsura este de 13-14 silabe

2 Pentru explicarea corectă a folosirii virgulei se acordă 1 p. 1 p.

Virgula este folosită pentru a izola substantivul în vocativ „române” de restul enunțului.

- ③ Pentru fiecare figură de stil corect transcrisă și numită se acordă câte 0,50 p.

(0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

- epitet: „cruzii (tăi dușmani)“
- comparație: „Cum stau ca brazi în munte voinicii“.

- ④ Pentru precizarea a două argumente coerente, nuanțate, fără greșeli gramaticale se acordă 2 p. / pentru două argumente corecte, nenuanțate, fără greșeli de exprimare – 1 p. / pentru ilustrarea unui singur argument – 0,50 p.

2 p.

De exemplu:

Imnul este specia genului liric în care autorul își exprimă sentimentele de admirație față de o personalitate sau față de o idee măreață.

În primul rând, se observă conturarea de către poet a unei imagini elogioase a poporului român, fiind invocate figuri eroice emblematice pentru istoria națională, precum Mihai, Ștefan, Corvin. De asemenea, este adus în prim-plan Traian, strămoșul românilor, ca simbol al curajului („sânge de roman“). De asemenea, poporul român este încurajat să lupte pentru drepturile sale, pentru independență: *Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte*, eliberându-se astfel de jugul asupritorilor.

În al doilea rând, poetul își exprimă admirația necondiționată față de forța ascunsă în sufletele românilor, sperând în renașterea acestuia. Textul este un monolog adresat, iar mărcile adresării sunt reprezentate de substantive în vocativ: „române“ sau verbe la imperativ: „croiește-ți“. Ultima strofă evidențiază patriotismul românilor, gata să moară pentru libertate: „*Viață-n libertate ori moarte!*“ strigă toți.

În concluzie, prin trăsăturile evidențiate, poezia lui Vasile Alecsandri face parte din specia literară imn.

- ⑤ Pentru precizarea corectă a modului se acordă câte 0,25 p. (0,25 p. x 2 – 0,50 p.), iar pentru fiecare timp corect precizat se acordă 0,25 p. (0,25 p. x 2 – 0,50 p.)

1 p.

- să dăm – mod conjunctiv timp prezent;
- priviți – mod imperativ, timp prezent.

- ⑥ Pentru alcătuirea corectă a enunțului se acordă 1 p.

1 p.

De exemplu: Dorința românilor era de a realiza unirea.

- ⑦ Pentru transcrierea corectă a subiectului se acordă 0,40 p., iar pentru precizarea părții de vorbire – 0,60 p.

(0,40 p. + 0,60 p. – 1 p.)

- „toți“ – pronume nehotărât.

- 8 Pentru construirea corectă a enunțului se acordă 1 p.

1 p.

De exemplu: E greu de învățat limba germană.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Unitatea 8 – Nuvela. Atributul. Complementul

TEST 28

- 1 Precizarea momentului subiectului căruia îi aparține fragmentul citat, de exemplu: expozițiunea.

1 p.

- 2 Numirea personajului principal din fragmentul citat („popa Iancu”).

1 p.

- 3 Transcrierea corectă a secvențelor (de exemplu: *în capătul pădurii Dobrenilor, doi ani de zile*).

1 p.

- 4 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

FALS: În fragmentul dat, narațiunea se împletește cu descrierea.

FALS: În fragmentul citat, narațiunea este la persoana I.

ADEVĂRAT: Personajul este un preot tânăr.

ADEVĂRAT: Ceata de tâlhari nu fusese prinsă încă.

- 5 Formularea corectă a celor două argumente (de exemplu: prezența modurilor de expunere, prezența personajelor).

(1 p. x 2 – 2 p.)

- 6 Realizarea corectă a rezumatului (respectarea ordinii logice a întâmplărilor – 0,50 p., folosirea timpurilor verbale adecvate – 0,50 p., lipsa citatelor și a opiniei personale – 0,50 p., respectarea regulilor de ortografie, punctuație, lizibilitate, așezare în pagină – 0,50 p.)

2 p.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 29

1 Completarea corectă a tabelului.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

Complementul	Partea de vorbire prin care este exprimat
(după) înfrângere	substantiv
a lua	verb
cu dâșii	pronume personal
(pre) noi	pronume personal

2 Transcrierea corectă a complementelor.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

- un complement circumstanțial de mod: ucis;
- un complement direct: țara;
- un complement de agent: de boieri;
- un complement indirect: îi.

3 Încercuirea răspunsului corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

(a, b, c, b)

4 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În secvența: *izbutise a lua oști turcești*, există două complemente.

FALS: În secvența: *Intrase în Moldavia*, există complement circumstanțial de scop.

ADEVĂRAT: În secvența: *îndată vor alerга și-l vor lăsa*, cuvântul subliniat este complement direct.

FALS: În secvența: *Am auzit, urmă Alexandru, de bântuirile țării și am venit s-o mântui*, complementele sunt exprimate prin substantive.

5 Construirea corectă a enunțului.

1 p.

De exemplu: Învăță pentru a lua examenul.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 30

1 Completarea corectă a tabelului.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

Atributul	Partea de vorbire prin care este exprimat
treizeci și șase	numeral
lungă	adjectiv
cu bumbi	substantiv
lui	pronume

2 Transcrierea corectă a atributelor.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

- un atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis: „înalt“;
- un atribut adjectival exprimat prin numeral: „trei“;
- un atribut substantival: „de argint“;
- un atribut adjectival exprimat prin adjectiv provenit din participiu: „uimit“.

3 Încercuirea răspunsului corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

(c, b, b, b)

4 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect.

(0,50 p. x 4 – 2 p.)

FALS: În secvența: *E Ghiță, ginere-meu*, există un atribut pronominal.

ADEVĂRAT: În secvența: *aruncând o privire furișată*, atributul este exprimat prin adjectiv provenit din participiu.

FALS: În secvența: *le merge bine la toți oamenii cu minte*, cuvântul subliniat este atribut pronominal.

ADEVĂRAT: În secvența: *poartă cămașă subțire și albă ca floricelele*, atributul intră în componența unei comparații.

5 Construirea corectă a enunțului.

1 p.

De exemplu: Femeia, bătrâna, era depășită de evenimente.

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

TEST 31

1 Precizarea modurilor de expunere (de exemplu: narațiunea, dialogul). (0,50 p. x 2 – 1 p.)

2 Indicarea numelui unui personaj (de exemplu: „Busuioc“). 1 p.

3 Transcrierea celor două secvențe. (1 p. x 2 – 2 p.)

De exemplu:

El ajunsese gospodar ce ară cu patru pluguri zece zile de-a rândul și seamănă brazdele numai cu grâu bob ales, și de aceea se putea simți destoinic a scoate la capăt lucruri pe care alții nici măcar de gând a și le pune nu se încumetau...

Iorgovan era, ce-i drept, mai tânăr decât taică-său, însă tocmai fiindcă era mai tânăr și fiindcă îl avea pe Busuioc bogătoiul tată, învățase mai mult în viața lui și era oarecum mai cuminte: asta o simțea Iorgovan.

4 Formularea celor două argumente (de exemplu: prezența modurilor de expunere, prezența naratorului și a personajelor). (1 p. x 2 – 2 p.)

5 Se acordă câte 0,50 p. pentru fiecare răspuns corect. (0,50 p. x 4 – 2 p.)

ADEVĂRAT: În secvența: *Busuioc însă, bogătoiul, era om care știe ce voiește*, cuvântul subliniat este atribut apozitional.

ADEVĂRAT: În secvența: *Se ivise holeră-n țară, iar Busuioc nu voia să știe de ea*, există trei complemente.

FALS: În secvența: *Simțind apropierea timpului de secere*, cuvântul subliniat este complement.

FALS: În secvența: *Iorgovan umblase cinci ani de zile la școlile din Arad*, există un complement.

6 Alcătuirea corectă a enunțurilor. (0,50 p. x 2 – 1 p.)

De exemplu:

Discuția cu Iorgovan a fost edificatoare (atribut).

A vorbit despre Iorgovan în prezența părinților lui (complement indirect).

NOTĂ: Se acordă 1 punct din oficiu.

Cuprins

Cuvânt-înainte	3	Unitatea 8 – Nuvela. Atributul. Complementul	58
Partea I. TESTE	5	TEST 28	58
Unitatea 1 – Cartea. Noțiuni de sintaxă.		TEST 29	60
Fonetică și vocabular	5	TEST 30	62
TEST 1	5	TEST 31	65
TEST 2	7		
TEST 3	8	Partea a II-a.	
Unitatea 2 – Narațiunea. Verbul.	10	SUGESTII DE REZOLVARE	69
TEST 4	10	TEST 1	69
TEST 5	12	TEST 2	70
TEST 6	13	TEST 3	71
TEST 7	16	TEST 4	72
Unitatea 3 – Autor. Narator. Personaj. Substantivul.	17	TEST 5	73
TEST 8	17	TEST 6	74
TEST 9	20	TEST 7	75
TEST 10	22	TEST 8	76
TEST 11	24	TEST 9	78
Unitatea 4 – Dialogul și descrierea în narațiune.		TEST 10	80
Pronumele. Numeralul	26	TEST 11	81
TEST 12	26	TEST 12	83
TEST 13	28	TEST 13	84
TEST 14	29	TEST 14	85
TEST 15	31	TEST 15	86
Unitatea 5 – Descrierea în proză. Adjectivul.	33	TEST 16	87
TEST 16	33	TEST 17	88
TEST 17	35	TEST 18	90
TEST 18	36	TEST 19	92
TEST 19	39	TEST 20	93
Unitatea 6 – Balada populară și cultă.		TEST 21	95
Părți de vorbire neflexibile	41	TEST 22	97
TEST 20	41	TEST 23	99
TEST 21	43	TEST 24	101
TEST 22	45	TEST 25	102
TEST 23	47	TEST 26	104
Unitatea 7 – Imnul. Oda. Subiectul. Predicatul	50	TEST 27	105
TEST 24	50	TEST 28	107
TEST 25	52	TEST 29	108
TEST 26	54	TEST 30	109
TEST 27	56	TEST 31	110

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări

Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București, cod poștal 010517

Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București, cod poștal 060012

Tel.: 021.310.15.30

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazinul virtual: www.grupulcorint.ro

Format: 8/54x84; Coli tipo: 14

Tiparul executat la:

Strada Tudor Vladimirescu, nr. 31,
sector 5, București, ROMANIA

fedprint
tipografie

Tel: 411.00.55; 411.07.76 editura@fedprint.ro

Limba și literatura română

Sugestii
de
rezolvare

Teste de evaluare pentru clasa a VII-a

Lucrarea de față – care își propune să fie un instrument de lucru util și accesibil – are o structură unitară, fiind compusă dintr-o succintă, dar relevantă parte teoretică și dintr-o serie de exerciții complexe, diversificate, al căror scop este acela de a actualiza cunoștințele și de a-i familiariza pe elevi cu noțiunile noi. Partea teoretică le permite copiilor să sistematizeze mai ușor informațiile legate de morfologie și sintaxă, în timp ce latura aplicativă contribuie la consolidarea noțiunilor.

Formularea itemilor este în conformitate cu programa școlară și urmărește verificarea elementelor noi prin mijloace diverse: exerciții de analiză, itemi cu răspuns scurt, itemi-pereche sau compuneri gramaticale.

Elevii pot lucra împreună cu profesorii, în clasă, pentru consolidarea cunoștințelor, dar și individual, pentru o autoevaluare corectă, lucrarea oferindu-le posibilitatea de a exersa și de a aprofunda noile cunoștințe într-un mod activ, plăcut și diversificat.

În plus, prin rezolvarea acestor teste, elevii descoperă cum este punctat fiecare răspuns în parte, fapt care dezvăluie nivelul de pregătire al fiecăruia.

ISBN: 978-606-8609-68-3

9 786068 609683

www.grupulcorint.ro

Limba și literatura ...

100025122404394

